

Research on Women's Sport

Journal homepage: <https://rws.ssric.ac.ir/>

Research Article

Identification of Strategies for Creating a Safe In-School Environment for Sports Activities of Female High School Students in Kerman Province

Ali Korooki*¹ , Mohammad AskariZadeh²

1. Graduated with a Ph.D. in Sports Management, Kerman Branch, Islamic Azad University, Kerman, Iran.
2. Master of Science in Strategic Sports Management, Secretary of Physical Education, Kerman Province, Iran.

Received: 05/06/2025, Accepted: 29/10/2025, Online Published: 01/11/2025

* Corresponding Author: Ali Korooki, E-mail: ali.korooki@iau.ac.ir

How to Cite: Korooki, A; AskariZadeh, M. (2025). Identification of Strategies for Creating a Safe In-School Environment for Sports Activities of Female High School Students in Kerman Province. Research on Women's Sport, 2(7), 61-88. In Persian. Doi: 10.22089/rws.2025.18156.1072

Extended Abstract

Background and Purpose

Schools serve as vital institutions responsible for educating and nurturing the younger generation, playing an essential role in shaping students' personalities and safeguarding their health. Promoting sports participation and maintaining physical fitness are fundamental to achieving a healthy society. However, ensuring a safe and supportive environment that encourages girls' active engagement in sports activities within schools has become a significant challenge. In our country, sports and physical education remain relatively nascent fields, frequently conducted through traditional approaches. Despite some recent changes, substantial gaps persist regarding adherence to global standards and best practices. Sports facilities and infrastructures particularly require both qualitative and quantitative improvements to align with international norms.

Public schools in Iran commonly maintain traditionalist perspectives and lag behind evolving global sports innovations and the sociocultural demands of the nation. Consequently, the development and execution of effective management strategies aimed at establishing standard and efficient sports venues within schools are imperative. Adequate and appropriate spaces allocated for sports, both within schools and public domains, have often been overlooked. Compared to other sectors, funding and support for constructing, equipping, or renovating school sports facilities remain insufficient. While cultural practices vary among societies, shared cultural elements and globalization present opportunities for exchanging expertise internationally. Leveraging global knowledge in sports management can thus facilitate enhancement of sports conditions in Iranian public schools.

The education system, as a foundational pillar shaping children's present and future trajectories, holds critical responsibility for physical and mental health development. Integrating physical education into student curricula strives to foster welfare and health via physical activity practice. Yet, achieving these objectives hinges on conducting activities in safe environments furnished with standardized equipment. Unfortunately, many school sports settings suffer from substandard conditions, generating multiple challenges. Such issues not only dissuade students from engaging in physical activity but may also have long-lasting, irreparable impacts on their overall health.

Copyright: © 2023 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Some problems—such as hazardous obstacles or outdated equipment—are remediable through dedicated efforts by physical education teachers and school administrators. The use of worn or unsafe equipment, alongside unsafe sports environments, increases risks for serious injuries or, in rare instances, fatalities among students. These hazards may manifest gradually over time or abruptly inflict severe damage, potentially leading to legal actions. Ignorance of risk factors within sports environments does not absolve educators and administrators of their substantial responsibility for ensuring student safety and well-being. Hence, prioritizing safety and enforcing standardization of sports spaces and equipment within schools is an indispensable obligation.

Crucially, establishing safe sports environments for girls within school settings supports not only their physical and mental health but also fosters social interaction, heightens self-confidence, and strengthens autonomy in thought and actions. Motivated by these insights, the present study aims to identify factors influencing the safety of school sports environments for female students. It further intends to propose strategies empowering girls to participate actively and successfully in school sports programs, recognizing sports as an integral component of educational experiences. Accordingly, this research seeks to answer: What strategies can be implemented to create safe in-school sports environments for female high school students in Kerman Province?

Methods

This investigation utilized a qualitative approach grounded in thematic analysis and is categorized as applied research. Data collection employed a field survey method supported by in-depth semi-structured interviews. The study population encompassed all principals and female physical education teachers from girls' secondary schools in Kerman Province, totaling 190 physical education teachers. Sample adequacy and interview conclusion were guided by theoretical saturation, achieved after 29 interviews. To ensure balanced and comprehensive data, schools from both cold and warm regions of the province were included. Data analysis relied on thematic analysis, extensively used within qualitative research domains, conducted through MaxQda2024 software.

Findings

Environmental factors emerged as key determinants influencing the safety of sports spaces in girls' high schools within Kerman. These variables encompass the design and dimensions of sports fields, facility quality, surface coverings, available sports equipment, climatic conditions, vehicular and pedestrian traffic management, boundary delineations and markings of sports grounds, and the terrain and physical composition of sports surfaces.

Prioritization of these environmental factors revealed that aspects related to sports field design and dimensions held the highest importance, followed sequentially by facilities, surface coverings, climatic conditions, sports equipment quality, traffic and movement management, boundary markings, and land and surface maintenance.

Conclusion

The study underscores the necessity of adhering to standards encompassing high-quality materials, modern and safe equipment, climatic considerations, routine maintenance, effective traffic regulation, and creating a secure, comfortable, and coordinated environment for athletes and spectators alike. Strengthening networks that foster collaboration and disseminate information to students and parents is vital, increasing female sports participation and attracting essential financial, technical, and educational support.

Furthermore, the establishment of an inter-institutional committee is recommended to examine and improve girls' school sports environments. This entity would spearhead need assessments,

budgeting, facility design, implementation, oversight, and engagement of specialized consultants to ensure optimal safety and functionality.

Keywords: Sports Facilities, Girls' Schools, Safe Environment, Kerman.

Article Message

This research highlights the pressing need to reconstruct school sports environments for female students in Kerman Province. Through semi-structured interviews with 29 physical education teachers, seven core safety determinants were identified: sports ground design, facility quality, surface coverage, climatic factors, equipment standards, traffic and people movement management, and clear spatial boundaries. The findings emphasize the importance of establishing standardized, safe, and sport-specific environments supported by coordinated educational, managerial, and fiscal interventions. Continuous oversight by dedicated committees is advocated to safeguard female students' physical and psychological well-being during school activities.

Ethical Considerations

All procedures involving human subjects complied fully with the Declaration of Helsinki's principles (World Medical Association, 2013). Participants received detailed explanations regarding study purpose and confidentiality, with voluntary participation emphasized. Written informed consent was obtained from each participant before interviews. Anonymity, withdrawal rights, and secure data handling were guaranteed by the researchers.

Authors' Contributions

Ethical standards including informed consent, confidentiality, and integrity in data analysis were duly observed.

- Conceptualization: Ali Korooki
- Data Collection: Mohammad AskariZadeh, Ali Korooki
- Data Analysis: Ali Korooki, Mohammad AskariZadeh
- Manuscript Writing: Ali Korooki
- Review and Editing: Ali Korooki, Mohammad AskariZadeh
- Funding Responsibility: Ali Korooki, Mohammad AskariZadeh
- Literature Review: Ali Korooki
- Project Management: Ali Korooki, Mohammad AskariZadeh
- Other Contributions: Collaborative conceptual model development

Conflict of Interest

The authors declare no conflicts of interest.

Acknowledgments

The authors sincerely thank all the physical education teachers whose dedicated cooperation was instrumental to the successful completion of this research.

Funding

This study did not receive any financial support from public or nonprofit organizations.

پژوهش در ورزش زنان

Journal homepage: <https://spsyj.ssric.ac.ir>

نوع مقاله: پژوهشی

شناسایی راهکارهای ایجاد محیط امن درون مدرسه‌ای برای فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه استان کرمان

علی کروکی^{۱*} , محمد عسکری‌زاده^۲

۱. دانش‌آموخته دکتری مدیریت ورزشی، واحد کرمان، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران.
۲. کارشناس ارشد مدیریت استراتژیک ورزشی، دبیر تربیت‌بدنی آموزش و پرورش استان کرمان، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۸/۱۷، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۴/۱۹، تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۴/۰۴/۲۹

*نویسنده مسئول: علی کروکی، E-mail: ali.korooki@iau.ac.ir

How to Cite: Korooki, A; AskariZadeh, M. (2025). Identification of Strategies for Creating a Safe In-School Environment for Sports Activities of Female High School Students in Kerman Province. Research on Women's Sport, 2(7), 61-88. In Persian. Doi: 10.22089/rws.2025.18156.1072

چکیده

هدف تحقیق حاضر شناسایی راهکارهای ایجاد محیط امن درون مدرسه‌ای برای فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه استان کرمان بود. این مطالعه کیفی با استفاده از تحلیل موضوعی از طریق مصاحبه‌های عمیق نیمه‌ساختاریافته با ۲۹ معلم تربیت‌بدنی زن از ۱۹۰ شرکت‌کننده بالقوه، با ۲۹ مصاحبه به اشباع نظری رسید. برای اطمینان از نمایندگی، هر دو منطقه آب و هوایی سرد و گرم در نظر گرفته شدند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار MaxQda2024 انجام شد. نتایج نشان داد که متغیرهای محیطی مؤثر بر امنیت محیطی فضای ورزشی مدارس دخترانه دوره متوسطه استان کرمان شامل طراحی و ابعاد زمین‌های ورزشی، تأسیسات، پوشش‌ها و لوازم زمین‌های ورزشی، شرایط اقلیمی، تجهیزات ورزشی، ترافیک و وسائل نقلیه و تردد افراد، حریم‌ها و خطوط زمین‌های ورزشی، زمین و سطوح زمین‌های ورزشی است. همچنین اولویت‌بندی متغیرهای محیطی مؤثر بر امنیت محیطی فضای ورزشی مدارس دخترانه دوره متوسطه استان کرمان، به ترتیب طراحی و ابعاد زمین ورزشی، تأسیسات، پوشش‌ها و لوازم زمین‌های ورزشی، شرایط اقلیمی، تجهیزات ورزشی، مدیریت ترافیک و وسائل نقلیه و تردد افراد، حریم‌ها و خطوط زمین‌های ورزشی، داخل زمین و سطوح زمین‌های ورزشی است. با توجه به نتایج پژوهش، بر ایجاد فضای ورزشی استاندارد، ایمن و مجهز در مدارس دخترانه و افزایش مشارکت و حمایت‌های مالی و آموزشی تأکید می‌شود. همچنین تشکیل کمیته‌ای مشترک برای بررسی و بهبود مستمر فضای ورزشی مدارس دخترانه پیشنهاد می‌شود.

واژگان کلیدی: اماکن ورزشی، مدارس دخترانه، محیط امن، کرمان.

مقدمه

مدارس به‌عنوان نهادهای کلیدی در تربیت و رشد نسل جوان، نقش اساسی در شکل‌گیری شخصیت و تأمین سلامت دانش‌آموزان ایفا می‌کنند. یکی از جنبه‌های مهم در تربیت جامعه سالم، تشویق به فعالیت‌های ورزشی و حفظ تناسب‌اندام است؛ با این حال، ایجاد محیطی امن و حمایت‌کننده برای مشارکت فعال دختران در این فعالیت‌ها در مدارس، یکی از چالش‌های جدی شده است (مختاری‌فر، ۲۰۲۳). در کشور ما، ورزش و تربیت‌بدنی هنوز رشته‌ای نسبتاً نوپا محسوب می‌شود که اغلب به شکل سنتی دنبال می‌شود. تغییراتی در این حوزه رخ داده، اما همچنان فاصله چشمگیری با معیارها و استانداردهای جهانی وجود دارد. امکانات و تأسیسات ورزشی نیز از این قاعده مستثنا نیستند و از نظر کیفی و کمی نیازمند بهبود اساسی برای دستیابی به استانداردهای بین‌المللی هستند (فتاحی و همکاران، ۲۰۲۰).

مدارس دولتی در ایران اغلب رویکردی سنت‌گرا دارند و از نوآوری‌های ورزشی همسو با تحولات جهانی و نیازهای فرهنگی و اجتماعی کشور بازمانده‌اند؛ در نتیجه، تدوین و اجرای راهکارهای مدیریتی مناسب برای ایجاد فضاهای ورزشی استاندارد و کارآمد در این مدارس ضروری به نظر می‌رسد. تأمین فضای کافی و مناسب برای اجرای فعالیت‌های ورزشی، هم در مدارس و هم در فضاهای عمومی، به‌عنوان مسئله‌ای مهم اغلب به آن بی‌توجهی شده است. این موضوع در مقایسه با سایر حوزه‌ها، بودجه و حمایت کمتری برای ساخت و تجهیز یا تعمیر فضاهای ورزشی مدارس داشته است. رفتارهای فرهنگی در جوامع مختلف تفاوت‌هایی دارند، اما وجود اشتراکات فرهنگی و پدیده جهانی‌شدن، زمینه تبادل تجربیات و تأثیرگذاری متقابل را فراهم کرده است؛ بر این اساس، می‌توان با بهره‌گیری از دانش و تجربیات جهانی در زمینه ورزش، راهکارهایی برای بهبود وضعیت ورزش مدارس دولتی کشور ارائه داد (فارسی و همکاران، ۲۰۱۲). آموزش و پرورش به‌عنوان یکی از مهم‌ترین نهادهایی که زمینه‌ساز فعالیت‌های کنونی و آینده کودکان است، نقش اساسی در شکل‌گیری شخصیت و سلامت جسمی و روانی آن‌ها ایفا می‌کند. گنجاندن درس تربیت‌بدنی در برنامه درسی دانش‌آموزان نیز با هدف ارتقای تندرستی و سلامت از طریق فعالیت‌های بدنی صورت گرفته است؛ اما این فعالیت‌ها زمانی به اهداف خود می‌رسند که در محیطی ایمن و با استفاده از تجهیزات استاندارد انجام شوند (علیزاده و همکاران، ۲۰۱۶)؛ با این حال، رعایت نشدن استانداردهای لازم در بسیاری از محیط‌های ورزشی مدارس، مشکلات متعددی ایجاد می‌کند. این مسائل نه تنها دانش‌آموزان را از فعالیت‌های بدنی دور می‌کند، بلکه در بلندمدت تأثیرات جبران‌ناپذیری بر سلامت جسمی و روحی آن‌ها نیز می‌گذارد. برخی از این مشکلات از جمله موانع و وسایل غیراستاندارد، می‌توانند با تلاش معلمان و مسئولان مدارس اصلاح شوند (فارسی و همکاران، ۲۰۰۷). استفاده از تجهیزات مستهلک و فرسوده و وجود موانع خطرناک در محیط‌های ورزشی، می‌تواند باعث آسیب‌های جسمانی جدی و در مواردی حتی منجر به فوت دانش‌آموزان شود. برخی از این خطرات به مرور زمان صدماتی را به بار می‌آورند، در حالی که برخی دیگر در لحظه، خسارت‌های شدید و گاه جبران‌ناپذیر مالی و جانی وارد می‌کنند که ممکن است به دعاوی حقوقی منجر شود (آقایی‌نیا، ۱۹۹۵). بی‌اطلاعی از عوامل خطرآفرین در محیط‌های ورزشی، مسئولیت‌های سنگین معلمان و مدیران مدارس در قبال امنیت و سلامت دانش‌آموزان را کاهش نمی‌دهد؛ از این‌رو توجه به ایمنی و استانداردسازی فضاها و تجهیزات ورزشی در مدارس، ضروری و اجتناب‌ناپذیر است (پدرسن و تیبالت، ۲۰۱۹).

تحقیقات نشان می‌دهند که درصد زیادی از آسیب‌های ورزشی در مدارس به دلیل شرایط نامناسب محیطی روی می‌دهد. به طور خاص، ۸۱/۵ درصد از این آسیب‌ها به صورت مستقیم با محیط مدرسه مرتبط‌اند (قدیمی ایلخانلار، ۲۰۱۱). پژوهش اسکارنتو و همکاران (۲۰۱۹) نشان داد که در شهر دوشنبه، پایتخت کشور تاجیکستان، کمبود تجهیزات و محدودیت‌های مالی چالش اصلی توسعه ورزش بوده و نگرانی‌هایی در مورد سلامت و ایمنی این محیط‌ها ایجاد کرده است. همچنین گیلن‌سروتز و همکاران (۲۰۱۸) گزارش کردند که سالانه حدود ۳۶۰۰۰ کودک در سوئد به دلیل جراحات

مدرسه‌ای به خدمات پزشکی نیاز دارند. احمددوست و همکاران (۲۰۱۹) تأکید کردند که بررسی وضعیت ایمنی و بهداشت فضاهای ورزشی دانش‌آموزان برای پیشگیری از صدمات جسمی بسیار اهمیت دارد. هاشترخانی و همکاران (۲۰۱۹) تفاوت معناداری در میانگین ایمنی و بهداشت فضاهای ورزشی میان مدارس دخترانه و پسرانه گزارش کردند. سروش‌فرد (۲۰۱۹) معتقد است که ایمن نبودن محیط‌های ورزشی، علت اصلی آسیب‌های جسمی در مدارس است و می‌تواند دانش‌آموزان را از ورزش دور کند و بر حس شادابی و سلامتی آن‌ها تأثیر منفی بگذارد. حسین‌پور و همکاران (۲۰۱۸) بر نقش عوامل مختلف در ارتقای ایمنی محیط‌های ورزشی برای پیشگیری از حوادث تأکید کردند. این پژوهشگران به مواردی مانند مدیریت حرفه‌ای، فرهنگ ایمنی مثبت، شایستگی تخصصی، الزامات قانونی و اخلاقی، رعایت اصول بهداشتی، مهندسی عوامل انسانی (ارگونومی)، استانداردسازی فضاها و تجهیزات، اقدامات پزشکی و استفاده از فناوری‌های نوین اشاره کردند. در تحقیق جباری (۲۰۱۵) این یافته‌ها به دست آمد: ۱- وضعیت ساختمانی فضاهای ورزشی از نظر دیوارها، درها، پنجره‌ها و سقف، تنها ۶۴/۶۱ درصد با استانداردهای وزارت بهداشت مطابقت دارد؛ ۲- شرایط سرویس‌های بهداشتی این اماکن با ۶۶/۶ درصد در حد استانداردهای موجود است؛ ۳- تأسیسات مربوط به سیستم احتراق، نور و تهویه تنها ۴۸ درصد مطابق با استانداردها است. درمقابل، درگاهی و همکاران (۲۰۱۴) اظهار داشتند که اکثر مؤلفه‌های ایمنی در فضاهای ورزشی مدارس رعایت نمی‌شود و این فضاها به طور کلی وضعیت ایمنی نامطلوبی دارند. آن‌ها تأکید کردند که نبود تجهیزات مناسب برای برخی ورزش‌ها، نیازمند توجه فوری مسئولان است.

معلمان تربیت‌بدنی به دلیل ارتباط نزدیک و مداوم با دانش‌آموزان، از اصلی‌ترین افرادی هستند که به طور مستقیم با فعالیت‌ها، آسیب‌دیدگی‌ها و عوامل خطرزا در محیط‌های ورزشی آشنا می‌شوند. این معلمان در طول سال تحصیلی از مشکلات و خطراتی که دانش‌آموزان با آن‌ها روبه‌رو هستند، آگاهی پیدا می‌کنند و نقش مهمی در شناسایی و کاهش این خطرات دارند (روزیان، ۲۰۲۳). پژوهش عزت‌الله سلطانی در دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه تهران نشان داد که میزان آسیب‌های ورزشی در میان دانش‌آموزان ایران، در مقایسه با کشورهای دیگر، به‌طور چشمگیری زیاد است. براساس نتایج این پژوهش، نبود امکانات و تجهیزات ورزشی مناسب، عامل اصلی این آسیب‌ها است. همچنین اجرای نادرست حرکات ورزشی، رعایت نشدن نکات ایمنی و ضعف قوای جسمانی، از دیگر عوامل مؤثر بر بروز آسیب‌های ورزشی هستند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که از کل آسیب‌های وارده شده، ۸۱ درصد از نوع آسیب‌های عضلانی، ۱۶ درصد مفصلی و تنها ۳ درصد استخوانی بود. علاوه بر این، ۶۱ درصد دانش‌آموزان در طول یک سال تحصیلی، دچار آسیب‌دیدگی ورزشی می‌شوند (علیزاده، ۲۰۲۲؛ ایسنا، ۲۰۰۲). با توجه به اهمیت سلامت جسمی و بدنی کودکان و نوجوانان به‌عنوان زیربنای تربیت عقلی و عاطفی آن‌ها، نظام آموزش و پرورش باید امکانات مناسبی را برای تأمین سلامت جسمی و ایجاد نشاط در میان دانش‌آموزان فراهم کند. در حال حاضر، تلاش‌هایی در سطح دولت و مسئولان آموزشی برای بهبود کیفیت آموزش و تربیت در مدارس صورت گرفته است و تلاش می‌شود تا تمامی جنبه‌های آموزش و تربیت به سطح استانداردهای مطلوب نزدیک شوند؛ با این حال، لازم است همراه با این حرکت پیش‌رونده، اهداف، برنامه‌ها و امکانات تربیت‌بدنی در مدارس نیز به‌عنوان بخشی مهم از فرایند تعلیم و تربیت، بیشتر مدنظر قرار گیرند (رضانژاد، ۲۰۱۰). مسئولیت مدنی و حقوقی مرتبط با فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان دختر در مدارس متوسطه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. ایجاد محیطی امن و سالم در مدارس، علاوه بر ارتقای فعالیت‌های ورزشی، تضمینی برای کاهش مخاطرات حقوقی و مدنی است. از جمله راهکارهای ایجاد این محیط می‌توان به ارتقای نظارت و مدیریت مناسب در سطح مدرسه، آموزش مداوم دانش‌آموزان و کارکنان مدرسه درخصوص ایمنی و رفتارهای درست در حین فعالیت‌های ورزشی، تدابیر ایمنی و تکنیک‌های اجتناب از آسیب‌های احتمالی اشاره کرد. همچنین تدابیری همچون برگزاری دوره‌های آموزشی برای اولیا و اطلاع‌رسانی به آن‌ها نیز می‌تواند در تقویت مسئولیت مدنی و حقوقی در این زمینه مؤثر باشد؛ برای مثال، ارائه

آموزش‌هایی درباره حقوق و تکالیف دانش‌آموزان و مدرسه در رابطه با ورزش‌ها و نحوه مقابله با مسائل امنیتی و حقوقی مرتبط با آن‌ها می‌تواند به افزایش آگاهی و پاسخگویی بهتر در مواقع بحرانی کمک کند (مالولک، ۲۰۲۱)؛ بنابراین در نظر گرفتن راهکارهای مدیریتی مناسب در جهت ایجاد فضای ورزشی مناسب برای فعالیت‌های ورزشی در مدارس هم از نظر علمی و هم از نظر عملی در سراسر کشور ضروری است. پایین بودن سرانه ورزشی مدارس و نبود ایمنی در فضای ورزشی مدارس می‌تواند به عنوان عوامل بازدارنده در ایمن کردن فضای ورزشی مدارس باشد. بی‌توجهی به وضعیت ایمنی مدارس، به طور قطع موجب بروز حوادثی برای دانش‌آموزان خواهد شد (ذوالعلی، ۲۰۱۵). مدارس به عنوان محیط‌هایی که دانش‌آموزان بخش درخور توجهی (حداقل ۳۰ درصد) از زمان خود را در آن سپری می‌کنند، نقشی حیاتی در شکل‌دهی به رشد علمی، جسمی و اجتماعی آن‌ها ایفا می‌کنند. در این راستا، برخورداری از فضاهای آموزشی مطلوب و ایمن از جمله شرایط ضروری برای بهبود کیفیت یادگیری و رضایتمندی دانش‌آموزان است. ایمنی در مدارس حائز اهمیت است؛ چراکه دانش‌آموزان به عنوان ارزشمندترین و البته آسیب‌پذیرترین منابع هر کشور، نیازمند محیط‌هایی ایمن و محافظت‌شده هستند؛ از این‌رو توجه به ایمنی فضاهای آموزشی باید در اولویت برنامه‌ریزی‌های مدارس قرار گیرد. مدیران و طراحان مدارس لازم است منابع بالقوه خطرآفرین را شناسایی کرده و انتظارات جامعه را در این زمینه برآورده کنند. مدارس تنها محلی برای آموزش نیستند، بلکه نقش خانه دوم را در رشد و پرورش کودکان و نوجوانان نیز ایفا می‌کنند. اولین شرط تعامل انسان با محیط، ایجاد حس امنیت در آن است. در مدارس دخترانه، این حس امنیت اهمیت بیشتری پیدا می‌کند؛ زیرا علاوه بر دانش‌آموزان، والدین نیز به آن حساسیت زیادی دارند. تحقیقات نشان داده‌اند که فضای آموزشی با رویکرد ایمنی جسمی، موجب افزایش کارایی و ثمربخشی فضاهای آموزشی در رشد علمی، جسمی و فرهنگی اجتماعی دانش‌آموزان می‌شود. از سوی دیگر، فضای امن آموزشی نوعی نقش پدافند غیرعامل را برای پرورش کودکان و نوجوانان در فضای آزاد و مطمئن را ایفا می‌کند و نقش کاملاً مؤثری در شکوفاسازی خلاقیت دانش‌آموزان دارد (نصیری، ۲۰۱۴). برای برنامه‌ریزی مؤثر در آینده و حرکت به سمت وضعیت مطلوب در اجرای برنامه‌های تربیت‌بدنی در مدارس، شناخت مسائل و مشکلات موجود، بررسی نقاط قوت و ضعف این برنامه‌ها و آگاهی از استانداردها و شرایط ایده‌آل، امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر است (رضانژاد، ۲۰۱۰)؛ بنابراین داشتن اطلاعاتی درمورد اینکه امکانات ورزشی مدارس در مقایسه با استانداردها در چه وضعیتی قرار دارند، در کدام‌یک از رشته‌های ورزشی امکانات مدارس بیشتر و در کدام رشته‌ها کمبود وجود دارد و اینکه آیا فضاهای ورزشی مدارس دولتی از استانداردهای خاص هر رشته ورزشی برخوردار هستند یا نه، می‌تواند مورد استفاده مسئولان و برنامه‌ریزان تربیت‌بدنی در آموزش و پرورش قرار گیرد و پس از شناسایی عوامل دخیل، راهکارهایی مطلوب را جهت ایجاد محیط امن درون‌مدرسه‌ای ارائه کرد. در تحقیق حاضر، به بررسی اهمیت و ضرورت ایجاد محیط‌های امن در مدارس برای فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان دختر پرداخته شد. سپس راهکارها و استراتژی‌های مختلفی بررسی شد که می‌تواند به ترتیب تضمین کند که دختران بتوانند به طور آزاد و با اعتمادبه‌نفس در فعالیت‌های ورزشی شرکت کنند. این بررسی کمک خواهد کرد تا درک عمیق‌تری از موانعی که دانش‌آموزان دختر در دنیای ورزشی مدرسه ممکن است مواجه شوند، پیدا کنیم و راهکارهای مؤثری را برای آن‌ها ارائه دهیم. درنهایت، ایجاد محیط امن برای دختران در داخل مدارس برای فعالیت‌های ورزشی، علاوه بر اثرگذاری بر سلامت جسمی و روحی آن‌ها، به تعامل اجتماعی، افزایش اعتمادبه‌نفس و تقویت استقلال اندیشه و عملی آن‌ها نیز کمک می‌کند؛ بنابراین تحقیق حاضر با هدف شناسایی عوامل مؤثر بر امنیت در محیط مدارس به هنگام ورزش برای دختران، اهمیت آن را برجسته می‌کند. همچنین راهکارهایی را ارائه می‌دهد تا دختران بتوانند به عنوان شرکت‌کنندگان فعال و موفق در فضای ورزشی مدرسه، تجزیه و ورزشی مدرسه را به عنوان یک بخش اساسی از تجربه تحصیلی خود شکل دهند؛ از این‌رو تحقیق حاضر به دنبال پاسخ به

این سؤال است که راهکارهای ایجاد محیط امن درون مدرسه‌ای برای فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه استان کرمان چیست؟

روش پژوهش

روش تحقیق حاضر، کیفی از نوع تحلیل تم و به لحاظ هدف، کاربردی بود. به لحاظ گردآوری داده‌ها، پژوهش از نوع پیمایشی بود که به صورت میدانی با مصاحبه عمیق نیمه‌ساختاریافته انجام شد. مصاحبه نیمه‌ساختاریافته شامل سؤالاتی همچون موارد زیر بود:

۱. به طور کلی وضعیت عمومی محیط ورزشی مدرسه دخترانه‌ای را که در آن مشغول هستید، چگونه توصیف می‌کنید؟
 ۲. چه چالش‌هایی در ساعات درس تربیت‌بدنی در مدرسه دخترانه‌ای که در آن مشغول هستید، وجود دارد؟
 ۳. آیا آموزش و پرورش در زمینه ایجاد محیط امن درون مدرسه‌ای اقدامی کرده است؟
 ۴. به نظر شما چه فاکتورهای محیطی بر امنیت محیطی فضای ورزشی مدارس دخترانه نقش دارند؟
 ۵. به نظر شما مهم‌ترین عوامل مؤثر بر محیط امن درون مدرسه‌ای دخترانه به ترتیب کدام‌اند؟
 ۶. برای ایجاد محیط امن در مدرسه برای فعالیت‌های ورزشی دختران چه پیشنهادهایی دارید؟
- راهنمای مصاحبه پس از پیش‌آزمون با دو معلم برای شفافیت سؤالات اصلاح شد. جامعه آماری تحقیق حاضر شامل همه مدیران و معلمان زن تربیت‌بدنی مدارس دخترانه دوره متوسطه استان کرمان، به تعداد ۱۹۰ نفر معلم تربیت‌بدنی بود. برای تعیین کفایت نمونه و اتمام مصاحبه از قاعده اشباع نظری استفاده شد و پس از ۲۹ مصاحبه اشباع نظری صورت گرفت. برای استخراج اطلاعات بهتر و حفظ توازن شرایط اقلیمی، سردسیر و گرمسیر بودن مناطق استان مدنظر قرار گرفت (جدول ۱). در بخش آمار استنباطی و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش تحلیل تم که کاربرد زیادی در تحقیقات کیفی دارد، استفاده شد و این تحلیل با کمک نرم‌افزار MaxQDA نسخه ۲۰۲۴ انجام گرفت.

جدول ۱- پراکندگی نمونه‌آماري

Table 1- Statistical sample distribution

مناطق سردسیر Cold Regions						مناطق گرمسیر Hot Regions				
شهرستان	کرمان	سیرجان	بافت	زرنند	بردسیر	راور	بم	جیرفت	شهداد	قلعه‌گنج
City	Kerman	Sirjan	Baft	Zarand	Bardsir	Ravar	Bam	Jiroft	Shahdad	Qal-E-Ganj
فراوانی	6	4	2	3	2	2	3	3	2	2
Frequency										
مجموع	6			13				10		
Total										
										29 مصاحبه

در جدول (۲) ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مصاحبه‌شوندگان بیان شده است. ۱۶ نفر از مصاحبه‌شوندگان بین ۳۶ تا ۴۵ سال سن و ۱۱ نفر بیشتر از ۱۱ سال، سابقه خدمت داشتند. ۱۹ نفر در منطقه اقلیمی سردسیر مشغول به خدمت بودند و ۱۸ نفر دارای مدرک کارشناسی‌ارشد بودند.

جدول ۲- ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مصاحبه‌شوندگان

Table 2- Demographic characteristics of the interviewees

متغیر	دامنه / گروه	فراوانی
Variable	Range/Group	Frequency
سن	25-35/36-45/46+	3/16/10
Age		
سابقه خدمت	1-5/6-10/11+	8/9/11
Years of service		
منطقه اقلیمی	سرد/گرم	10/19
Climatic region	Cold/Warm	
مدرک تحصیلی	کارشناسی/کارشناسی ارشد	18/11
Educational degree	Bachelor's / Master's	

مصاحبه‌ها در فضایی آرام و امن، در محل اداره آموزش و پرورش کرمان و اغلب پس از پایان جلسات اداری و فعالیت‌های رسمی انجام شد. انتخاب مشارکت‌کنندگان براساس طبقه‌بندی اقلیمی (سرد و گرم) به‌گونه‌ای بود که از هر شهر دو تا شش معلم انتخاب شدند و با انجام ۲۶ مصاحبه اشباع نظری حاصل شد، اما برای اطمینان خاطر مصاحبه‌ها ادامه یافت که پس از انجام سه مصاحبه دیگر، نتایج تکراری حاصل شد.

نتایج

مفاهیم اولیه استخراج‌شده از گزاره‌های کلامی سؤالات مربوط به شرایط محیط ورزشی درون‌مدرسه‌ای، در جدول (۳) ارائه شده است.

جدول ۳- مفاهیم اولیه استخراج‌شده از گزاره‌های کلامی سؤالات مربوط به محیط ورزشی درون‌مدرسه‌ای (کدگذاری باز)

Table 3- Initial concepts extracted from the verbal statements of questions related to the in-school sports environment (open coding)

• نبود فضای ورزشی، نبود سالن‌های ورزشی، نبود استانداردهای لازم در حیاط مدرسه
• نبود امکانات و لوازم ورزشی کافی، نبود امکانات و تجهیزات ورزشی استاندارد
• لوله‌کشی آب و فاضلاب روکار، وجود کابل‌های برق و تلفن در حیاط مدرسه که زمین بازی در آن است. وجود زائده‌هایی روی میله‌های دروازه و تور والیبال، نبود حفاظ و پوشش، لبه‌دار بودن ستون‌های ساختمانی مجاور زمین بازی در حیاط مدرسه، وجود بوفه در کنار زمین، مشکلات آسفالت ترک‌خورده
• دیوارهای کوتاه، دید داشتن همسایگان به حیاط مدرسه، نداشتن امنیت پوششی دانش‌آموزان در وقت ورزش، گرمای زیاد، نبود نرده‌کشی برای جلوگیری از عبور توپ‌ها به بیرون از مدرسه، ترک در دیوارها، تداخل درختان در زمین بازی حیاط مدرسه، تداخل فضایی وسائل تجهیزاتی مدرسه مانند پایه‌های کولر در فضای زمین بازی در حیاط
• تداخل خطوط زمین‌های ورزشی و نزدیک بودن زمین‌های بازی، نداشتن حریم در زمین‌های بازی، تردد سایر دانش‌آموزان و اولیا از وسط زمین. نزدیک بودن سرویس‌های بهداشتی و آبخوری به زمین بازی

سپس متون مصاحبه‌ها عیناً پیاده‌سازی و سطر به سطر تحلیل و کدگذاری شد. تمامی مصاحبه‌ها به صورت سطر به سطر تحلیل شد و اطلاعات خروجی آن‌ها با یکدیگر مقایسه شد. در این میان، کدهای کاملاً تکراری ادغام شدند، کدهای مشابه و هم مفهوم در کنار هم قرار گرفتند و مؤلفه‌هایی را ایجاد کردند. در نهایت، از میان مؤلفه‌های ساخته‌شده، مؤلفه‌های محوری شناسایی شدند (جدول ۴).

جدول ۴- کدهای باز اولیه مفاهیم محیط ورزشی امن درون مدرسه‌ای

Table 4- Initial open codes of the concepts of a safe in-school sports environment

مصاحبه‌شونده‌ها	Initial open codes derived from the interviews	کدهای باز اولیه حاصل از مصاحبه‌ها
M1	- از لحاظ پوششی برای دختران ناامن است و از خانه همسایگان حیاط مدرسه کاملاً مشخص می‌شود و دختران نمی‌توانند در محیط ورزشی راحت به ورزش بپردازند چرا که همسایگان می‌توانند نگاه کنند. - وضعیت زیرساخت ورزش در مدرسه به طور کلی ناکافی است و مدرسه فاقد سالن‌های ورزشی است. - زیربنای محیط باز مدرسه استاندارد نیست. - وسائل ورزشی در زمین بیش از حد بلند هستند. - پوشش سطح فعالیت ناکافی است. - نرده محافظ وجود ندارد. لبه‌های تیز بیرون زده زیاد است. - فضاهای و شکاف‌هایی وجود دارد که سر یا پای دانش‌آموزان در آن گیر می‌کند. - وسایل به طور نادرست نصب شدند و حصارها و دیوارها سست هستند. - وارد شدن بیهوشی ارباب‌رجوع در مدارس - شرایط آب و هوای منطقه و گرمای زیاد - زمین‌های بازی به یکدیگر نزدیک هستند. - آب و هوای شهرستان بسیار مهم است. - تسهیلات و امکانات ورزشی - ایمنی تأسیسات - طراحی و ابعاد استاندارد - خطوط و حریم‌های زمین‌های ورزشی رعایت نشده است. - فضای روباز بسیار محدود و کم است. - پوشش سطح بسیار ضعیف است.	M1
M2	- تجهیزات و امکانات ورزشی دچار مشکل شده و آسیب‌دیده است. - حضور ناگهانی مرد در محیط مدرسه - حضور نداشتن آقایان به صورت سرزده حتی برای بازدید - بازسازی و ترمیم دیوارها و حصارها - زیربنای محیط باز مدرسه نیز استاندارد نیست. - وسائل ورزشی بلند هستند. - پوشش سطح فعالیت کافی نیست. - نرده محافظ وجود ندارد، لبه‌های تیز زیاد هستند. - فضاهای و شکاف‌های خطرناک وجود دارند.	M2
M3	- وسائل به درستی نصب نشده‌اند. - حصارها و دیوارها سست هستند. - در حین فعالیت ورزشی دختران در ساعت ورزش گاهی اوقات ارباب‌رجوع مراجعه می‌کند. - گرم بودن هوا در بیشتر ایام سال تحصیلی - امکانات و تسهیلات ورزشی مناسب فصول برای دانش‌آموزان - داشتن سالن‌های ورزشی مناسب یا فضای سر پوشیده در مدارس - تجهیز مدارس	M3

جدول ۴- کدهای باز اولیه مفاهیم محیط ورزشی امن درون مدرسه‌ای

Table 4- Initial open codes of the concepts of a safe in-school sports environment

مصاحبه‌شونده‌ها	کدهای باز اولیه حاصل از مصاحبه‌ها
Interviewees	Initial open codes derived from the interviews
	امکانات ورزشی مناسبی برای آن‌ها وجود ندارد و آن‌هایی هم که وجود دارد، نامناسب هستند یا استاندارد نیستند.
M4	- خط‌کشی زمین‌های ورزشی خیلی به هم نزدیک است. - نبود امکانات مناسب - کمبود فضای ورزشی روباز - دیوارهای بلند - محوطه بازی نداریم؛ بلکه مترآزی کوچک به‌عنوان زمین ورزشی است که با فرم مدرسه فعالیت انجام می‌دهند.
M5	- دو زمین بازی بسیار به هم نزدیک هستند. - آب و هوای منطقه تأثیر فراوانی دارد. - محیط و فضای باز مدرسه کوچک است. - امکانات ورزشی استاندارد نیست.
M6	- دیوارهای مدرسه کوتاه هستند و از بیرون به داخل دید دارند. - گرما-سرما - نبود آبرسدکن - متأسفانه به دلیل کمبود امکانات، وضعیت امن برای مدارس دخترانه موجود نیست. - هموار نبودن زمین‌ها، داشتن درز و شکاف، وجود منافذ نصب میله‌ها، چاله آب بدون پوشش و سنگ‌ریزه و مواد اضافی در زمین
M7	- تمایز نبودن زمین بازی از دیگر زمین‌ها - مشترک بودن فضای ورزشی با حیاط مدرسه که در آن رفت و آمد وجود دارد. - گرم بودن و سرد بودن هوا در طول سال تحصیلی - کاملاً بد بوده و امکان تعویض لباس وجود ندارد. - کیفیت پایین کف‌سازی و وجود گودال‌های مربوط به جمع‌آوری آب‌های سطحی که به صورت غیرهم‌سطح در زمین‌های ورزشی طراحی و ساخته شده‌اند.
M8	- نبود سالن ورزشی در مدرسه، استفاده از حیاط مدرسه به‌عنوان زمین ورزشی - ورود ارباب‌رجوع در حیاط مدرسه - وسایل استاندارد - به دلیل نبود امکانات کافی، مدارس دخترانه امنیت لازم را ندارند. - زمین‌های غیرمسطح، درز و شکاف‌های موجود، منافذ نصب میله‌ها، چاله‌های آب بدون پوشش و سنگ‌ریزه و مواد اضافی در زمین
M9	- تفکیک نشدن زمین بازی از سایر زمین‌ها - ورود ارباب‌رجوع در حیاط مدرسه - شرایط آب و هوای منطقه قطعاً تأثیرگذار است. - زمین‌های ورزشی نزدیک هم هستند. - محیط باز مدرسه از استاندارد مدنظر فاصله دارد.
M10	- وسائل ورزشی در زمین خیلی بلند هستند. - پوشش سطح فعالیت کافی نیست.

جدول ۴- کدهای باز اولیه مفاهیم محیط ورزشی امن درون مدرسه‌ای

Table 4- Initial open codes of the concepts of a safe in-school sports environment

مصاحبه‌شونده‌ها Interviewees	کدهای باز اولیه حاصل از مصاحبه‌ها Initial open codes derived from the interviews
M11	• لبه‌های تیز زیاد هستند. • ورود ارباب رجوع به حیاط مدرسه در هر ساعتی از روز. • گرمای آفتاب مستقیم به‌خصوص در ساعات آخر که عمود است. • حیاط مدرسه برای ورزش کوچک است. • خطوط زمین‌ها نزدیک به هم یا در هم هستند. • آبخوری نزدیک به زمین و خطر آفرین است. • ارباب رجوع مرد در این ساعت داریم. • همسایه‌ها که در طبقه دوم و سوم روبه‌رو هستند، به طور کامل به حیاط مدرسه دید دارند و دانش‌آموزان مکانی برای تعویض لباس ندارند و این معضل شده است. • همچنین گرما و سرما در طول سال تحصیلی • گرما و سرما • نبود حریم خطوط زمین‌های ورزشی • کوچک بودن فضای ورزشی • وجود آبخوری دور از حریم زمین‌ها • امکانات ورزشی سالم و استاندارد • چون فضای ورزشی ما با حیاط مدرسه مشترک است. • آبخوری در بخشی از خطکشی زمین ورزشی است.
	• درختان روی زمین خمیده شده‌اند. • دیوارهای مدرسه کوتاه هستند. • پوشش دختران در محیط ورزشی مدرسه از نظر امنیت مناسب نیست و همسایگان می‌توانند آن‌ها را از خانه‌های خود ببینند.
	• فاقد سالن‌های ورزشی، زمین‌های روباز مناسب و فضاهای ایمن
	• وسائل ورزشی بلند هستند. • پوشش سطح فعالیت کافی نیست. • نرده محافظ وجود ندارد، لبه‌های تیز زیاد هستند. • فضاها و شکافه‌های خطرناک وجود دارند، وسایل به‌درستی نصب نشده‌اند و حصارها و دیوارها سست هستند.
	• گرما • کمبود امکانات • فضای ورزشی جداگانه‌ای و جایی برای تعویض لباس نداریم. • حیاط مدرسه کوچک است. • زمین‌های بازی نزدیک به هم یا در هم تداخل دارند. • آبخوری توی زمین خطکشی شده است.
	• سطح زمین خیلی خراب است و گودال و بالا و پایین دارد و سنگ‌ریزه بسیار است. • دیوارهای کوتاه مدارس • نبود امکانات کافی • گرما و سرما

جدول ۴- کدهای باز اولیه مفاهیم محیط ورزشی امن درون مدرسه‌ای

Table 4- Initial open codes of the concepts of a safe in-school sports environment

مصاحبه‌شونده‌ها	کدهای باز اولیه حاصل از مصاحبه‌ها
Interviewees	Initial open codes derived from the interviews
M14	- داشتن رختکن - رفت و آمد در آن زیاد - جایی برای تعویض لباس نداریم. - دیوارهای مدرسه کوتاه است. - در حین فعالیت ورزشی، کارکنان مدرسه مجبور به تردد از میان زمین بازی هستند. - گرمای آفتاب اذیت می‌کند.
M15	- نداشتن فضای برای تعویض لباس در ساعت ورزشی - دیوارهای مدرسه کوتاه است. اطراف مدرسه ساختمان‌های چندطبقه دارد و همسایه‌ها به راحتی داخل حیاط مدرسه را می‌بینند. دانش‌آموز دختر نمی‌تواند لباسش را در حیاط مدرسه عوض کند و حتی به راحتی در حیاط ورزش کند. - از طرفی حیاط مدرسه هم فضای بزرگی ندارد. - روی آسفالت ترک‌خورده ورزش می‌کنند. - استفاده از موزاییک یا بتون به عنوان کف‌سازی حیاط مدرسه یا آسفالت با کیفیت کم که شن و خاک کنده‌شده از آن باعث لغزیدن دانش‌آموزان هنگام فعالیت‌های ورزشی می‌شود. - نبود حفاظ برای پنجره‌هایی که در معرض برخورد توپ قرار دارند. - وجود سیم‌های انتقال برق به صورت روکار و نصب کنتورهای برق و گاز شهری به صورتی که در معرض برخورد توپ و ایجاد حادثه قرار دارند. - گرما - لحاظ محیط و فضای مناسب - امکانات لازم و وسایل موردنیاز - استاندارد نبودن فضای ورزشی - پوشش‌های سطوح تهدیدکننده و زائده‌ها - وجود بوفه در نزدیکی زمین بازی - تداخل فضایی وسایل و تجهیزات در پایه کولر کلاس‌ها - نبود فاصله بین دو زمین ورزشی و درختان و پارکینگ
M16	- ورود توپ به سرویس بهداشتی - تردد افراد و دانش‌آموزان در زمین‌های ورزشی هنگام ورزش - نور آفتاب و نبود دید مناسب، گرمی هوا - پوشش مناسب فضا - ساختمان‌های مجاور مدرسه و نبود توجه لازم برای ساکنان که در زمان برقراری مدارس به پشت بام نیایند. - کمبود امکانات ورزشی - گرمی هوا
M17	- نزدیک بودن زمین‌های بازی به یکدیگر - دروازه‌ها زائده دارند. - وجود لوله‌های روکار آب و فاضلاب - نزدیک بودن سرویس بهداشتی به زمین و ورود توپ به آن

جدول ۴- کدهای باز اولیه مفاهیم محیط ورزشی امن درون مدرسه‌ای

Table 4- Initial open codes of the concepts of a safe in-school sports environment

مصاحبه‌شونده‌ها	کدهای باز اولیه حاصل از مصاحبه‌ها
Interviewees	Initial open codes derived from the interviews
	- کابل برق از کنار زمین بازی عبور کرده است. - آسفالت مدرسه - خط‌کشی زمین - وسایل امکانات - سرملیشی و گرمایشی مناسب - وسایل ورزشی استاندارد - پوشش مناسب فضا - حصار مناسب برای جداسازی محیط ورزشی با حیاط مدرسه - فرو رفتگی‌های زمین بر اثر بارش باران - وسایل استاندارد - فضای استاندارد ورزشی در مدرسه - به اصلاح این محیط‌ها نیاز است تا دختران بتوانند در محیطی امن با لباس مناسب ورزش کنند. - گرم بودن هوا و تعریق زیاد دانش‌آموزان - ایجاد حصار مناسب برای مدرسه - فضای ورزشی کافی - پوشش کامل در زیر آفتاب داغ ورزش - زمستان در هوای سرد - وضعیت نامناسب فضای مدرسه - امکانات ورزشی - تعمیر و نگهداری سالن - پوشیده شدن کفپوش سالن ورزشی - نبود آب‌سرد کن و وسایل سرمایشی و گرمایشی - هر لحظه ممکن است از اداره برای بازدید بیایند و وارد حیاط مدرسه شوند. - هر لحظه ممکن است مسئولان یا والدین از در مدرسه وارد شوند. - هر لحظه ممکن است همسایه مدرسه بر پشت بام مدرسه باشد و مزاحمت ایجاد شود. - موقعیت ساختمان‌ها و حریم‌های زمین - حصارهای مدرسه - کمبود امکانات - خراب بودن آسفالت مدرسه - گرم‌زدگی دانش‌آموزان، خون دماغ شدن تعدادی و تعریق زیاد - در حیاط مدرسه باز شود و دانش‌آموزان و اولیا رفت و آمد دارند. - خراب بودن آسفالت مدرسه - تعریق زیاد دانش‌آموزان زیر آفتاب داغ با لباس فرم - گرم‌زدگی - وارد شدن ناگهانی افراد به حیاط مدرسه - جداسازی محیط ورزشی از حیاط مدرسه با ایجاد حصار مناسب و پوششی - په‌بود حصار مدرسه
M18	
M19	
M20	
M21	
M22	
M23	
M24	
M25	

جدول ۴- کدهای باز اولیه مفاهیم محیط ورزشی امن درون مدرسه‌ای

Table 4- Initial open codes of the concepts of a safe in-school sports environment

مصاحبه‌شونده‌ها	کدهای باز اولیه حاصل از مصاحبه‌ها
Interviewees	Initial open codes derived from the interviews
M26	• نصب حفاظ‌های نرم روی میله‌های ورزشی • پوششی امکانات مناسبی در مدرسه وجود ندارد. • خراب بودن آسفالت مدرسه • تعریق زیاد دانش‌آموزان زیر آفتاب داغ با لباس فرم • کنترل ورود و خروج ارباب‌رجوع در ساعات ورزش • سرمای اذیت‌کننده
M27	• گرمای شدید • همجوار بودن با بعضی از ساختمان‌های بلند مجاور که دانش‌آموزان از نظر پوشش راحت نیستند. • کنترل ورود و خروج ارباب‌رجوع در ساعات ورزشی • اصلاً محیط ورزشی وجود ندارد.
M28	• دانش‌آموزان مجبورند در حیاط مدرسه که رفت و آمد هست، ورزش کنند. • وارد شدن ناگهانی افراد (والدین و...) • گرمای شدید • بلندسازی حیاط مدرسه
M29	• هر لحظه امکان دارد کسی وارد حیاط مدرسه شود و دانش‌آموزان از نظر پوشش راحت نیستند. • بازسازی و بلندسازی حصار مدرسه • مسقف کردن فضای ورزشی که در مدارس وجود دارد.
فراوانی کدها	186 کد باز

پس از شناسایی مؤلفه‌ها، با قرار دادن مؤلفه محوری در مرکز، به شناسایی روابط مؤلفه‌ها با مؤلفه محوری پرداخته شد. این روابط با دقت و حساسیت زیاد، مشخص شدند. همچنین برخی از روابطی که هیچ‌گونه ارتباطی با مؤلفه محوری نداشتند، برای ساده‌سازی مفهوم حذف شدند. از سوی دیگر، به‌منظور دستیابی و درک بهتر، ابتدا یافته‌ها کلی ارائه شده و پس از بیان استدلال‌ها و معرفی مؤلفه‌ها، به معرفی مؤلفه محوری پرداخته شده است. در ابتدا، ۲۷۰ کد از مصاحبه‌ها استخراج شد که پس از بررسی‌های اولیه، به دلیل مشابهت برخی از کدها با یکدیگر، این کدها با یکدیگر ادغام شدند و در نهایت ۱۸۶ کد وارد شبکه محوری شد. منظور از شبکه محوری، کدگذاری محوری در نرم‌افزار مکس کیودا است که توسط آن، روابط میان کدها بررسی شد و مؤلفه‌های اصلی شناسایی شدند.

در این مرحله، کدگذاری‌های ثانویه مفاهیم مربوط به محیط ورزشی درون مدرسه‌ای بیان شده است (جدول ۵).

جدول ۵- کدگذاری ثانویه (محوری) مفاهیم محیط ورزشی درون مدرسه‌ای

Table 5- Secondary (axial) coding of the concepts of the in-school sports environment

مقوله‌ها (مفاهیم ثانویه)	ویژگی‌های استخراج‌شده از گزاره‌های کلامی (مفاهیم اولیه)
Categories (Secondary concepts)	Extracted characteristics from verbal statements (Initial concepts)
تسهیلات، تجهیزات و امکانات	فقدان تجهیزات و امکانات استاندارد برای دانش‌آموزان
	کمبود تجهیزات و امکانات استاندارد برای دانش‌آموزان (فعلی)
	فقدان سالن ورزشی
حریم زمین‌ها و خط‌کشی آن‌ها	تداخل زمین‌های بازی در یکدیگر

جدول ۵- کدگذاری ثانویه (محوری) مفاهیم محیط ورزشی درون مدرسه‌ای

Table 5- Secondary (axial) coding of the concepts of the in-school sports environment	
مقوله‌ها (مفاهیم ثانویه)	ویژگی‌های استخراج شده از گزاره‌های کلامی (مفاهیم اولیه)
Categories (Secondary concepts)	Extracted characteristics from verbal statements (Initial concepts)
طراحی و ابعاد محوطه‌ها و زمین‌های ورزشی	نزدیک بودن زمین‌های بازی به یکدیگر
	نداشتن فاصله از زمین‌های بازی با دیوار مدرسه یا ساختمان
	ابعاد غیراستاندارد زمین‌های بازی
	دیوارهای کوتاه
	عبور توپ به بیرون
تأسیسات، پوشش‌ها و لوازم	تداخل درختان در زمین بازی
	تداخل لوازم تجهیزاتی مدرسه در زمین بازی
	لوله‌کشی روکار
	کابل‌های برق و تلفن در مسیر زمین بازی در حیاط مدرسه
	فقدان پوشش سطوح خطرزا
سطوح زمین و زمین بازی	فقدان حفاظ
	لبه‌دار بودن ستون‌های ساختمانی مجاور زمین بازی
	وجود بوفه در کنار زمین بازی
	زائده‌روی میله‌های دروازه و پایه والیبال
	آسفالت ترک خورده و فرسوده
جریان افراد متفرقه در زمین	وجود گودال و تورفتگی در آسفالت زمین بازی
	سنگ‌ریزه
	فرسودگی کفپوش
	رفت و آمد اولیای دانش‌آموزان از حیاط مدرسه (زمین بازی)
	تردد مرد (بازرس اداره) به صورت ناگهانی در مدرسه
وضعیت آب و هوا	تردد سایر دانش‌آموزان برای مراجعه به آبخوری یا سرویس بهداشتی
	تردد سایر کارکنان مدرسه
	شرایط سخت گرمی هوا
	تابش شدید نور خورشید
	سردی هوا در زمستان‌ها
نبود وسائل سرمایشی گرمایشی مناسب در برخی مدارس که سالن ورزشی دارند	

به‌عنوان نمونه، کد باز «نبود تهویه مناسب» ذیل مضمون «شرایط اقلیمی» و کد «عبور توپ به بیرون» ذیل مضمون «طراحی و ابعاد» طبقه‌بندی شد. ۱۰ درصد مصاحبه‌ها به صورت موازی توسط دو کدگذار مستقل تحلیل شد که پایایی بین‌کدگذاران ۸۷ درصد (آلفای کپا = ۰/۸۲) به دست آمد. نمونه اظهارنظرها عبارت‌اند از:

- «زمین بازی ما دیوار کوتاهی دارد و توپ مرتب بیرون می‌رود.» (M5)
 - «در تابستان گرمای فضای باز غیر قابل تحمل است.» (M11)
 - «تجهیزات قدیمی و سنگین است و متناسب با سن دانش‌آموزان نیست.» (M17)
- پس از بررسی مصاحبه‌ها که در هفت گروه مختلف دسته‌بندی شدند، میزان و درصد فراوان هر مقوله محاسبه و در جدول (۶) ارائه شد.

جدول ۶- رتبه‌بندی عوامل از دیدگاه مشارکت‌کنندگان

Table 6- Ranking of factors from the participants' perspective

کدهای سیستم	فراوانی	درصد فراوانی
System Codes	Frequency	Frequency Percentage
طراحی و ابعاد زمین‌های ورزشی	36	19.35
تأسیسات، پوشش‌ها و لوازم زمین‌های ورزشی	31	16.67
شرایط اقلیمی	30	16.13
تجهیزات ورزشی	25	13.44
مدیریت ترافیک وسایل نقلیه و تردد افراد	23	12.37
حریم‌ها و خطوط زمین‌های ورزشی	21	11.29
زمین و سطوح زمین‌های ورزشی	20	10.75
مجموع کدها	186	100%

با توجه به نتایج پژوهش، متغیرهای محیطی مؤثر بر امنیت محیطی فضای ورزشی مدارس دخترانه دوره متوسطه استان کرمان، شامل طراحی و ابعاد زمین‌های ورزشی، تأسیسات، پوشش‌ها و لوازم زمین‌های ورزشی، شرایط اقلیمی، تجهیزات ورزشی، ترافیک وسایل نقلیه و تردد افراد، حریم‌ها و خطوط زمین‌های ورزشی، زمین و سطوح زمین‌های ورزشی است. نتایج حاصل از مصاحبه‌ها نشان داد که درصد زیادی از آن‌ها فقدان سالن ورزشی یا محیط ورزشی مجزا را اساس همه مشکلات می‌دانستند. همچنین برخی مدارس دارای حیاط از آن به‌عنوان محیط ورزشی استفاده می‌کردند که آن‌ها نیز دچار مشکلات خاص خود بودند و امکان بهره‌برداری از آن محیط را نداشتند.

جدول ۷- ماتریس تشابه (بخش اول)

Table 7- Similarity matrix (First part)

M15	M14	M13	M12	M11	M10	M9	M8	M7	M6	M5	M4	M3	M2	M1	
0.83	0.91	0.81	0.86	0.86	0.86	0.79	0.75	0.75	0.71	0.71	0.99	0.86	0.71	1.00	M1
0.82	0.86	0.90	0.91	0.98	0.78	0.78	0.86	0.85	0.86	0.89	0.71	0.82	1.00	0.71	M2
0.91	0.86	0.86	0.83	0.83	0.78	0.78	0.78	0.75	0.76	0.89	0.71	1.00	0.82	0.86	M3
0.82	0.82	0.93	0.79	0.81	0.95	0.86	0.91	0.91	0.98	0.98	1.00	0.71	0.71	0.99	M4
0.73	0.69	0.81	0.81	0.81	0.83	0.68	0.71	0.73	0.98	1.00	0.98	0.89	0.89	0.71	M5
0.72	0.71	0.91	0.93	0.71	0.76	0.89	0.87	0.87	1.00	0.98	0.98	0.76	0.86	0.71	M6
0.74	0.71	0.83	0.84	0.83	0.76	0.81	0.81	1.00	0.87	0.73	0.91	0.75	0.85	0.75	M7
0.81	0.83	0.79	0.79	0.91	0.88	0.88	1.00	0.81	0.87	0.71	0.91	0.78	0.86	0.75	M8
0.83	0.81	0.69	0.76	0.79	0.73	1.00	0.88	0.81	0.89	0.68	0.86	0.78	0.78	0.79	M9
0.92	0.89	0.89	0.85	0.85	1.00	0.73	0.88	0.76	0.76	0.83	0.95	0.78	0.78	0.86	M10
0.71	0.79	0.74	0.76	1.00	0.85	0.79	0.91	0.83	0.71	0.81	0.81	0.83	0.98	0.86	M11
0.79	0.76	0.84	1.00	0.76	0.85	0.76	0.79	0.84	0.93	0.81	0.79	0.83	0.91	0.86	M12
0.79	0.74	1.00	0.84	0.74	0.89	0.69	0.79	0.83	0.91	0.81	0.93	0.86	0.90	0.81	M13
0.89	1.00	0.74	0.76	0.79	0.89	0.81	0.83	0.71	0.71	0.69	0.82	0.86	0.86	0.91	M14
1.00	0.89	0.79	0.79	0.71	0.92	0.83	0.81	0.74	0.72	0.73	0.82	0.91	0.82	0.83	M15

(صفر تا ۰/۱۹ بدون شباهت، ۰/۲ تا ۰/۳۹ شباهت کم، ۰/۴ تا ۰/۵۹ شباهت متوسط، ۰/۶ تا ۰/۷۹ شباهت زیاد، ۰/۸ تا ۱ خیلی زیاد)

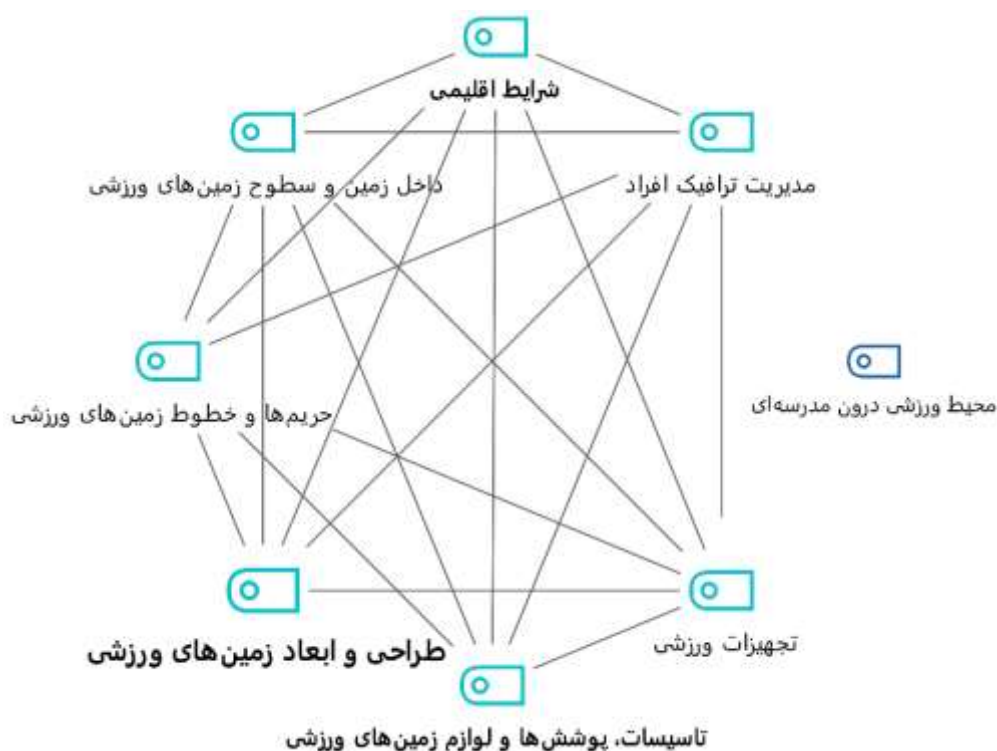
جدول ۸- ماتریس تشابه (بخش دوم)

Table 8- Similarity matrix (Second part)

M29	M28	M27	M26	M25	M24	M23	M22	M21	M20	M19	M18	M17	M16
0.89	0.84	0.84	0.83	0.81	0.79	0.79	0.75	0.69	0.76	0.79	0.81	0.81	1.00
0.81	0.89	0.71	0.71	0.76	0.81	0.79	0.81	0.87	0.87	0.88	0.88	1.00	0.81
0.76	0.81	0.69	0.69	0.68	0.69	0.73	0.71	0.71	0.75	0.75	1.00	0.88	0.81
0.77	0.77	0.79	0.81	0.65	0.66	0.74	0.76	0.69	0.69	1.00	0.75	0.88	0.79
0.81	0.65	0.68	0.66	0.79	0.74	0.74	0.70	0.71	1.00	0.69	0.75	0.87	0.76
0.82	0.81	0.66	0.71	0.71	0.77	0.77	0.77	1.00	0.71	0.69	0.71	0.87	0.69
0.78	0.91	0.86	0.86	0.83	0.83	0.78	1.00	0.77	0.70	0.76	0.71	0.81	0.75
0.88	0.81	0.89	0.68	0.86	0.78	1.00	0.78	0.77	0.74	0.74	0.73	0.79	0.79
0.84	0.83	0.76	0.81	0.81	1.00	0.78	0.83	0.77	0.77	0.66	0.69	0.81	0.79
0.74	0.71	0.83	0.84	1.00	0.81	0.86	0.83	0.71	0.79	0.65	0.68	0.76	0.81
0.87	0.71	0.91	1.00	0.84	0.81	0.68	0.86	0.71	0.66	0.81	0.69	0.71	0.83
0.95	0.93	1.00	0.91	0.83	0.76	0.89	0.86	0.66	0.68	0.79	0.69	0.71	0.84
0.89	1.00	0.93	0.71	0.71	0.83	0.81	0.91	0.81	0.65	0.77	0.81	0.89	0.84
1.00	0.89	0.95	0.87	0.74	0.84	0.88	0.78	0.82	0.81	0.77	0.76	0.81	0.89

(صفر تا ۰/۱۹ بدون شباهت، ۰/۲ تا ۰/۳۹ شباهت کم، ۰/۴ تا ۰/۵۹ شباهت متوسط، ۰/۶ تا ۰/۷۹ شباهت زیاد، ۰/۸ تا ۱ خیلی زیاد)

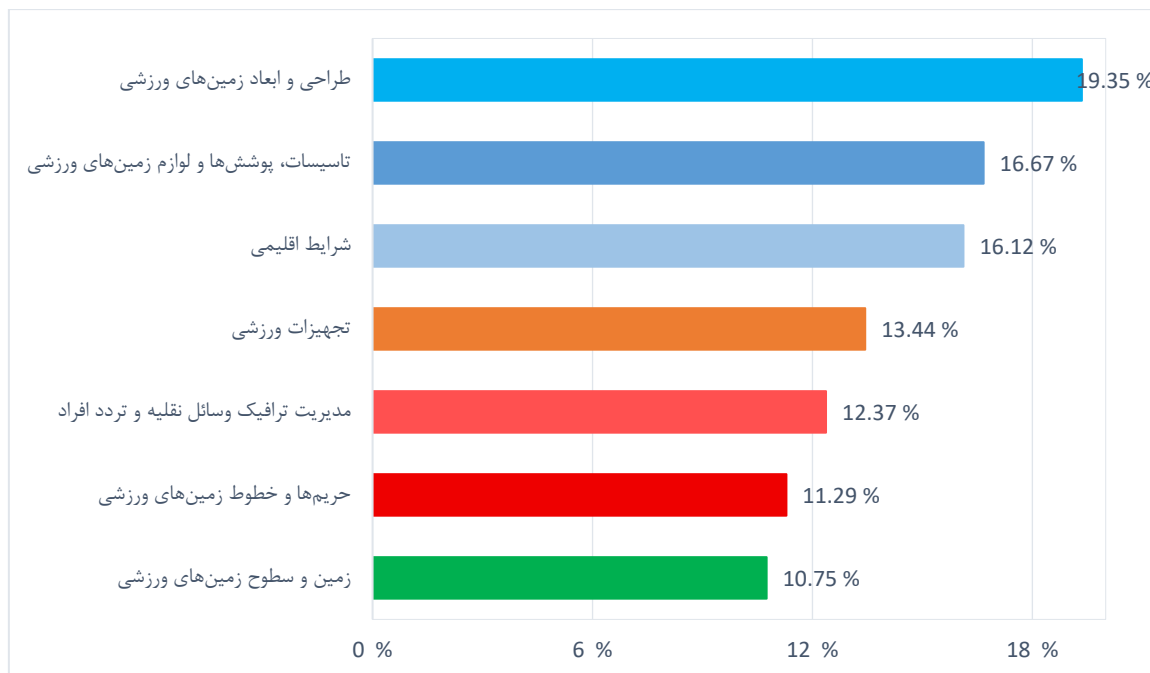
نتایج ماتریس تشابه نشان می‌دهد که اشباع نظری در حد مطلوب حاصل شده است؛ بنابراین استناد به مضمون‌ها موثق است.

شکل ۱- ارتباطات مقوله‌های فرعی با مقوله اصلی

Figure 1- Relationships between subcategories and the main category

با توجه به نتایج پژوهش، مهم‌ترین متغیرهای مؤثر بر امنیت محیطی فضای ورزشی مدارس دخترانه دوره متوسطه استان کرمان، به‌ترتیب طراحی و ابعاد زمین ورزشی و سپس تأسیسات، پوشش‌ها و لوازم زمین‌های ورزشی به‌همراه شرایط اقلیمی بر امنیت داخل محیط مؤثر بودند.

شکل ۲- رتبه‌بندی محوری عوامل توسعه ورزش همگانی بانوان استان کرمان

Figure 2- Axial ranking of factors in the development of women's public sports in Kerman province

مهم‌ترین راهکار، ساخت و ایجاد سالن‌های ورزشی مجزا برای مدارس است؛ البته شاخص‌های دیگری نیز ارائه شد:

۱. ساخت سالن‌های ورزشی مجزا از سازه کلاس‌های مدرسه؛
۲. مستقل بودن فضای کلاس درس تربیت‌بدنی از لحاظ حضور و تردد دانش‌آموزان و افراد متفرقه؛
۳. ارتقای بلندی دیوارهای مدرسه و نصب فنس یا نرده روی دیوارهای مدرسه برای جلوگیری از دید ساختمان‌های اطراف؛
۴. سطح زمین‌های ورزشی باید صاف و یکدست و بدون هرگونه پستی و بلندی ساخته شود و از اصطکاک کافی نیز برخوردار باشد؛
۵. تجهیزات بازی باید توسط مسئولان ورزشی خریداری شود و دارای وزن، اندازه و حجم مناسب و متناسب با سن دانش‌آموز باشد؛
۶. فاصله حریم زمین‌ها با دیوار باید رعایت شده باشد؛ به طوری که دست‌کم از هم دو متر فاصله داشته باشد. در فاصله دو متری زمین نیز نباید اشیائی چون سطل زباله، صندلی، میز و سکو قرار داده شود؛
۷. در رنگ‌آمیزی تجهیزات مانند پایه‌های والیبال، بسکتبال و دروازه‌های هندبال از رنگ‌هایی مانند رنگ‌های سفید مشکی و زرد مشکی استفاده شود که قابلیت تشخیص این تجهیزات را افزایش دهد؛
۸. برای جلوگیری از خروج توپ، دیوارهای مدرسه تا ارتفاع مناسب حصارکشی و حتی‌الامکان در مدارس دخترانه برای فعالیت آزادانه دانش‌آموزان استتار شده باشد؛
۹. کنتور و انشعاب‌های گاز، برق و سایر تأسیسات خطرناک به صورت مناسب از برخورد توپ محافظت شده باشد؛
۱۰. به نظافت و پاکسازی روزانه حیاط و اتاق تربیت‌بدنی شود؛

۱۱. تجهیزات ورزشی باید مطابق با اصول بهداشتی باشد و هر چند روز یکبار تمیز شود. تورهای دروازه‌ها، راکت‌ها، حلقه‌های بسکتبال و... باید مطابق با استانداردها تهیه شود؛
۱۲. دروازه‌های فوتبال، میله‌های پارالل و... باید ثابت و محکم باشد و در صورت نبود نیاز، قابل جابه‌جایی باشد و در صورت جابه‌جایی چاله موجود باید حتماً پر شود؛
۱۳. ستون‌های مجاور زمین‌های ورزشی نباید لبه‌دار باشد؛
۱۴. وجود ناظران بهداشتی آموزش‌دیده و دارای کارت تندرستی در هر منطقه یا هر مدرسه وضعیت بهداشتی فضاهای ورزشی را بهبود می‌بخشد و عوامل خطر ساز را کاهش می‌دهد؛
۱۵. سطوح زباله‌ها باید حتماً متحرک و پلاستیکی باشد و اصول بهداشتی مطابق با آیین نامه بهداشت اماکن در آن‌ها رعایت شده باشد؛
۱۶. تأیید تربیت‌بدنی استان‌ها در ساخت‌وساز مدارس جدید به‌عنوان کارشناس و استانداردهای بخش فضاهای ورزشی به تصویب برسد و اعمال شود؛
۱۷. در هر منطقه و ابتدای هر سال تحصیلی باید براساس فهرست تحقیق حاضر و موارد اضافی، مدارس توسط ناظران و افراد منتخب بررسی شود و موارد ناامن به معلمان و مربیان گوشزد شود؛
۱۸. تجهیزات ورزشی باید تا حد امکان توسط وزارت آموزش و پرورش برای استان‌ها تهیه شود تا از تجهیزات غیراستاندارد استفاده نشود؛
۱۹. خط‌کشی زمین‌های ورزشی باید به رنگ سفید یا زرد و قابل‌رؤیت باشد و فاصله خطوط کناری زمین‌های ورزشی از موانع یا امکانات فیزیکی موجود (دیوارها، سکوها، سطوح‌های زباله، جداول باغچه‌ها، درختان و...)، در صورت امکان ۱۵۰ سانتی‌متر در نظر گرفته شود. همچنین زمین‌های ورزشی با توجه به وضعیت حرکت خورشید در آسمان و متناسب با پنجره‌های در معرض برخورد باشد؛
۲۰. هرگونه تجهیزات و لوازم ورزشی مورد استفاده در مدرسه از قبیل میله‌های والیبال و بسکتبال، دروازه‌های هندبال و گل کوچک و دیگر تجهیزات کمک آموزشی درس تربیت‌بدنی باید فاقد برآمدگی، زائده و لبه‌های تیز و برنده باشد و به‌وسیله روکشی از جنس مواد نرم مانند اسفنج پوشیده شود. دروازه‌های هندبال و فوتبال ثابت شوند و سایر تجهیزات از تعادل، پایداری و استحکام کافی برخوردار باشند؛
۲۱. حداقل سه زمین ورزشی با توجه به مساحت حیاط مدرسه ترسیم شود و تجهیزات مورد نیاز آن رشته‌ها نیز فراهم شود. درمورد مدارس فاقد فضای کافی، تا حد امکان از سالن‌های ورزشی موجود در نزدیکی مدرسه برای برگزاری کلاس درس تربیت‌بدنی استفاده شود؛
۲۲. وسایل و امکانات ورزشی مورد نیاز ساعت درس تربیت‌بدنی با توجه به تعداد دانش‌آموزان تهیه شود؛
۲۳. دارا بودن اتاق تربیت‌بدنی با نور، تهویه و فضای کافی به‌منظور برگزاری آزمون‌های آمادگی جسمانی، برگزاری کلاس‌های نظری، نگهداری وسایل ورزشی، استقرار میز پینگ‌پنگ، نصب پوستریهای ورزشی لازم است؛
۲۴. امکان استفاده از فضاهای مسقف موجود در مدارس در مواقعی که حیاط قابل استفاده نیست، فراهم شده باشد؛
۲۵. به‌منظور ترغیب دانش‌آموزان به فعالیت‌های ورزشی از شعارها روی دیوارهای مدرسه استفاده شود؛
۲۶. مدرسه دارای جعبه کمک‌های اولیه مناسب و مجهز باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج تحقیق نشان داد که متغیرهای طراحی و ابعاد زمین‌های ورزشی، تأسیسات، پوشش‌ها و لوازم زمین‌های ورزشی، شرایط اقلیمی، تجهیزات ورزشی، ترافیک وسائل نقلیه و تردد افراد، حریم‌ها و خطوط زمین‌های ورزشی و زمین و سطوح زمین‌های ورزشی بر امنیت محیطی فضای ورزشی مدارس دخترانه دوره متوسطه استان کرمان مؤثر هستند. نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات داخلی همخوان است. تمامی تحقیقات داخلی به اهمیت این عوامل بر امنیت دانش‌آموزان در محیط ورزشی مدارس تأکید کردند و اکثر آن‌ها به وضعیت نامطلوب محیط‌های ورزشی مدارس اشاره داشتند؛ برای مثال، تحقیقات احمددوست و همکاران (۲۰۱۹)، سروش‌فرد (۲۰۱۹)، هاشترخانی و همکاران (۲۰۱۹) و حسین‌پور و همکاران (۲۰۱۸). سروش‌فرد (۲۰۱۹) در تحقیق خود ادعان می‌دارد که از دلایل آسیب‌های ورزشی، ایمن نبودن محیط ورزشی در مدرسه است، تا جایی که ممکن است به کناره‌گیری دانش‌آموز از ورزش منجر شود و کسب حس خوب شادابی و سلامتی در هنگام ورزش مبتنی بر خاطر امن از ایمنی در ورزش است. حسین‌پور و همکاران (۲۰۱۸) بیان کردند که باید نقش مقوله‌های مختلف در ایمنی محیط‌های ورزشی به‌منظور پیشگیری از حوادث مدنظر قرار گیرد. توجه ویژه به بسترها و عوامل ارتقادهنده ایمنی در محیط‌های ورزشی می‌تواند ایمنی در ورزش را ارتقا دهد و از حوادث در ورزش پیشگیری کند. در این باره به نقش مدیریت حرفه‌ای و متعهدانه به‌عنوان مقوله محوری، فرهنگ ایمنی مثبت، صلاحیت و شایستگی تخصصی، الزامات قانونی و اخلاقی (وظیفه‌شناسی، اخلاق‌مداری و قانون‌پذیری)، دستورالعمل‌های ایمنی، رعایت اصول بهداشتی، رویکرد مثبت زیست‌محیطی، وضعیت فیزیکی، روانی و تجهیزات فردی، مهندسی عوامل انسانی (ارگونومی)، فضا، اماکن و تجهیزات استاندارد، اقدامات پزشکی و خدمات اضطراری و کاربرد فناوری‌های نوین، به‌عنوان دیگر مقولات ایمنی در محیط‌های ورزشی اشاره شده است. احمددوست و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهش خود بیان کردند که وضعیت ایمنی و بهداشتی فضاهای آموزشی و ورزشی دانش‌آموزان جامعه باید مطالعه جدی شود و تقویت و بهبود این فضاها اهمیت دارد و در پیشگیری از صدمات مخرب جسمانی می‌تواند مؤثر باشد.

امنیت محیطی فضای ورزشی مدارس دخترانه یکی از عوامل مؤثر بر افزایش مشارکت دانش‌آموزان دختر در فعالیت‌های ورزشی است؛ بر این اساس، لازم است در طراحی و اجرای فضای ورزشی مدارس دخترانه به جنبه‌های مختلف توجه شود. این جنبه‌ها شامل طراحی و ابعاد زمین‌های ورزشی است و باید به‌گونه‌ای باشد که با نوع فعالیت و تعداد دانش‌آموزان سازگار باشد. باید فضای کافی بین زمین‌های ورزشی وجود داشته باشد تا از تداخل بین فعالیت‌ها جلوگیری شود. همان‌طور که کروکی (۲۰۲۴) بیان کرد: «در نتیجه مشخص شد که اکثر عوامل توسعه به خود بانوان مربوط نمی‌شود؛ بلکه با تسهیل عوامل محیطی و حل و فصل کردن موانع، بانوان به راحتی ورزش همگانی را در اوقات فراغت خود انتخاب خواهند کرد». این نتیجه تأکید می‌کند که راهبردهای بهبود ایمنی و استانداردسازی محیط‌های ورزشی مدارس، نه تنها مانع آسیب‌ها می‌شود، بلکه بستر مشارکت ورزشی پایدار را نیز ایجاد می‌کند.

همچنین باید استانداردهای رسمی بین‌المللی یا ملی درمورد ابعاد زمین‌های ورزشی رعایت شود. تأسیسات باید به‌گونه‌ای باشد که نیازهای دانش‌آموزان را برآورده کند. باید تأسیسات آب، برق، گاز، تلفن، سرویس بهداشتی، رختکن، دوش، نگهبانی، پارکینگ، سالن همایش، کافت‌ریا و غیره در نظر گرفته شود. باید به کارکنان آموزش داده شود که چگونه از تأسیسات به صورت صحیح استفاده کنند و چگونه به نگهداری آن‌ها بپردازند. پوشش‌ها و لوازم زمین‌های ورزشی باید به‌گونه‌ای باشد که با نوع فعالیت و شرایط اقلیمی منطقه سازگار باشد. باید پوشش‌های مقاوم، نرم، قابل جذب آب، قابل تعویض، قابل شست‌وشو، رنگین، جذاب و مناسب با رنگ پیرامون استفاده شود. باید لوازم زمین‌های ورزشی مانند تور، دروازه، تابلو، صندلی، سبد، حصار و غیره با کیفیت بالا، استاندارد، مقاوم، قابل تعمیر و نگهداری باشند. شرایط اقلیمی باید به‌گونه‌ای باشد که با نوع فعالیت و تحمل دانش‌آموزان سازگار باشد. باید از زمین‌های ورزشی پوشیده یا نیمه‌پوشیده

برای مناطق سرد یا گرم استفاده شود. باید از سیستم‌های تهویه، گرمایش، سرمایش، رطوبت‌زدایی، روشنایی، صوت و غیره برای ایجاد شرایط مناسب در فضای ورزشی استفاده شود. تجهیزات ورزشی باید به گونه‌ای باشد که با نوع فعالیت و سطح توانایی دانش‌آموزان سازگار باشد. باید تجهیزات ورزشی مانند توپ، راکت، میله، دمبل، طناب، حلقه، تخته و غیره با کیفیت بالا، استاندارد، مقاوم، قابل تعمیر و نگهداری باشند. باید به دانش‌آموزان آموزش داده شود که چگونه از تجهیزات ورزشی به صورت صحیح استفاده کنند و چگونه به نظافت و مرتب‌سازی آن‌ها بپردازند.

ترافیک وسایل نقلیه و تردد افراد باید به گونه‌ای باشد که با نوع فعالیت و ظرفیت فضای ورزشی سازگار باشد. باید جریان افراد را به صورت منظم و مسیردهی شده در فضای ورزشی هدایت کرد. باید از علائم راهنما، پلکان، آسانسور، درب‌ها، پنجره‌ها و غیره برای افزایش راحتی و امنیت افراد در حین حرکت استفاده کرد و از ورود سایر دانش‌آموزان، اولیا و افراد متفرقه به محیط ورزشی دانش‌آموزان جلوگیری شود. حریم‌ها و خطوط زمین‌های ورزشی باید به گونه‌ای باشد که با نوع فعالیت و قوانین بازی سازگار باشد. باید حریم‌ها را به صورت محکم و مقاوم از زمین‌های ورزشی جداسازی کرد تا از خطرات احتمالی ناشی از تصادفات، سقوط، برخورد یا پرتاب اجسام جلوگیری شود. باید خطوط زمین‌های ورزشی را به صورت واضح و قابل تشخیص رنگ‌آمیزی کرد تا مرزهای بازی، نقاط مهم، مناطق مجاز یا ممنوع نشان داده شوند. باید استانداردهای رسمی بین‌المللی یا ملی درمورد حریم‌ها و خطوط زمین‌های ورزشی رعایت شود.

نتایج پژوهش نشان داد که اولویت‌بندی متغیرهای تحقیق به ترتیب اهمیت از دیدگاه مصاحبه‌شوندگان شامل طراحی و ابعاد زمین ورزشی، تأسیسات، پوشش‌ها و لوازم زمین‌های ورزشی، شرایط اقلیمی، تجهیزات ورزشی، مدیریت ترافیک وسایل نقلیه و تردد افراد، حریم‌ها و خطوط زمین‌های ورزشی و داخل زمین و سطوح زمین‌های ورزشی است. در تمامی تحقیقات داخلی این متغیرها به چشم می‌خورد و از دیدگاه استانداردهای اماکن ورزشی در مدارس، صحت این عوامل تأیید می‌شود. نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات جباری (۲۰۱۵)، درگاهی و همکاران (۲۰۱۴)، احمددوست و همکاران (۲۰۱۹)، سروش‌فرد (۲۰۱۹) و هشت‌رخانی و همکاران (۲۰۱۹) همخوانی دارد. آن‌ها در تحقیقات خود به اهمیت این مؤلفه‌ها اشاره کردند؛ برای مثال، جباری (۲۰۱۵) تحقیقی درباره بررسی شرایط بهداشتی و ایمنی سالن‌های ورزشی آموزش و پرورش مشهد ارائه کرد که مهم‌ترین نتایج آن به شرح زیر است: ۱- شرایط ساختمانی از لحاظ وضعیت دیوارها، در و پنجره، سقف و... حدود ۶۱/۶۴ درصد دارای شرایط مطابق با استانداردهای وزارت بهداشت و درمان است؛ ۲- سرویس‌های بهداشتی این اماکن ۶۶/۶ درصد با استانداردهای موجود مطابقت دارد؛ ۳- شرایط کلی تأسیسات درخصوص سیستم احتراق، نور، تهویه و... حدود ۴۸ درصد با استانداردهای وزارت بهداشت مطابقت دارد. درگاهی و همکاران (۲۰۱۴) در تحقیقی درباره بررسی وضعیت ایمنی فضاهای ورزشی مدارس شهر پارس‌آباد مغان در سال تحصیلی ۹۳-۱۳۹۲ بیان کردند که هیچ‌یک از مؤلفه‌های ایمنی فضاهای ورزشی در مدارس رعایت نشده است و در مجموع وضعیت کل ایمنی فضاهای ورزشی بسیار نامطلوب است. همچنین برخی ورزش‌ها به علت نبود لوازم و تجهیزات مناسب انجام نمی‌شوند و نیازمند پیگیری مسئولان امر است.

تفاوت‌های مشاهده‌شده بین نتایج مطالعه حاضر و تحقیق جباری (۲۰۱۵) را می‌توان ناشی از شرایط اقلیمی و زیرساختی دانست. در شهر مشهد مشکلات بیشتر معطوف به سیستم‌های گرمایشی و سرمایشی بود؛ در حالی که در کرمان، نبود سالن مجزا و چالش‌های ناشی از گرمای تابستان و سرمای زمستان برجسته‌تر بود. با توجه به درصد زیاد کدها (۱۹/۳۵ درصد) در حوزه «طراحی و ابعاد»، اولویت‌بندی اقدامات اصلاحی باید از بازطراحی فضا شروع شده و سپس به ارتقای تجهیزات و مدیریت تردد پرداخته شود. همچنین در مشهد تراکم دانش‌آموزان بالاتر و امکان استفاده از منابع شهری موجود بیشتر بود؛ در حالی که در کرمان توزیع مدارس در مناطق پراکنده و اقلیم‌های متنوع، ضرورت برنامه‌ریزی متفاوتی را ایجاد کرده است.

به دنبال راهکارهایی برای افزایش امنیت و بهبود کیفیت فضای ورزشی مدارس دخترانه، متغیرهای تحقیق با دقت انتخاب شده‌اند و آن‌ها براساس اهمیتشان اولویت‌بندی شدند.

• طراحی و ابعاد زمین ورزشی بالاترین اولویت را دارد؛ زیرا باید با نوع فعالیت و تعداد دانش‌آموزان سازگار باشد و همچنین باید فضای کافی و استاندارد بین زمین‌ها وجود داشته باشد تا از تداخل و خطرات ناشی از آن جلوگیری شود.

• تأسیسات درجه دوم اولویت را دارد؛ زیرا باید نیازهای ضروری دانش‌آموزان را برآورده کند، باید تأسیسات آب، برق، گاز، تلفن، سرویس بهداشتی و غیره در نظر گرفته شود و همچنین باید به کارکنان آموزش داده شود که چگونه از آن‌ها مراقبت کنند.

• پوشش‌ها و لوازم زمین‌های ورزشی درجه سوم اولویت را دارد؛ زیرا باید با نوع فعالیت و شرایط اقلیمی منطقه سازگار باشد، باید پوشش‌های مقاوم، نرم، قابل جذب آب، قابل تعویض، رنگین و جذاب استفاده شود و همچنین باید لوازم زمین‌های ورزشی مانند تور، دروازه، تابلو، صندلی و غیره با کیفیت بالا و استاندارد باشد.

• شرایط اقلیمی درجه چهارم اولویت را دارد؛ زیرا باید با نوع فعالیت و تحمل دانش‌آموزان سازگار باشد، باید از زمین‌های ورزشی پوشیده یا نیمه‌پوشیده برای مناطق سرد یا گرم استفاده شود و همچنین باید از سیستم‌های تهویه، گرمایش، سرمایش، رطوبت‌زدایی، روشنایی، صوت و غیره برای ایجاد شرایط مناسب در فضای ورزشی استفاده شود.

• تجهیزات ورزشی درجه پنجم اولویت را دارد؛ زیرا باید با نوع فعالیت و سطح توانایی دانش‌آموزان سازگار باشد، باید تجهیزات ورزشی مانند توپ، راکت، میله، دمبل، طناب، حلقه و غیره با کیفیت بالا و استاندارد باشد و همچنین باید به دانش‌آموزان آموزش داده شود که چگونه از آن‌ها به صورت صحیح استفاده کنند و چگونه به نظافت و مرتب‌سازی آن‌ها بپردازند.

• مدیریت ترافیک و وسائل نقلیه و تردد افراد درجه ششم اولویت را دارد؛ زیرا باید با نوع فعالیت و ظرفیت فضای ورزشی سازگار باشد، باید جریان افراد را به صورت منظم و مسیردهی‌شده در فضای ورزشی هدایت کرد و همچنین باید از علائم راهنما، پلکان، آسانسور، درب‌ها، پنجره‌ها و غیره برای افزایش راحتی و امنیت افراد در حین حرکت استفاده کرد.

• حریم‌ها و خطوط زمین‌های ورزشی درجه هفتم اولویت را دارد؛ زیرا باید با نوع فعالیت و قوانین بازی سازگار باشد، باید حریم‌ها را به صورت محکم و مقاوم از زمین‌های ورزشی جداسازی کرد تا از خطرات ناشی از تصادفات، سقوط، برخورد یا پرتاب اجسام جلوگیری شود و همچنین باید خطوط زمین‌های ورزشی را به صورت واضح و قابل تشخیص رنگ آمیزی کرد تا مرزهای بازی، نقاط مهم، مناطق مجاز یا ممنوع را نشان دهد.

• داخل زمین و سطوح زمین‌های ورزشی درجه هشتم اولویت را دارد؛ زیرا باید با نوع فعالیت و خصوصیات فیزیکی دانش‌آموزان سازگار باشد و همچنین باید داخل زمین‌های ورزشی به صورت صاف، همسطح، بدون شکاف یا پستی باشد تا از خطرات ناشی از لغزش، لقی یا جابجایی جلوگیری شود.

باید سطوح زمین‌های ورزشی را به صورت مناسب با نظافت و چیدن عوارض‌گذرا مانند تجهیزات کاربردی در فضای ورزشی، مثل سطل زباله، آماده کرد. عوارض‌گذرا می‌توانند خطرناک باشند که این موضوع بستگی به جنس آن‌ها دارد. برخی عوارض‌گذرا شامل کابل‌ها هستند که باید از کابل‌هایی مقاوم، ایمن، قابل جمع‌کردن و قابل پنهان‌کردن استفاده شود. کابل‌ها باید در زیر زمین، درون لوله‌ها، پشت دیوارها یا بالای سقف قرار گیرند تا از دید و دسترس افراد دور باشند. همچنین کابل‌ها باید منظم و مرتب چیده شوند تا از گره خوردن، پارگی یا شورت شدن جلوگیری شود. از عوارض‌گذرای دیگر مانند ستون، نرده، حصار، درخت، چادر و موارد مشابه نیز باید با دقت استفاده شود. به طور کلی باید از عوارض‌گذاری

استفاده کرد که با نوع فعالیت و زیبایی فضای ورزشی سازگار باشد، مانع دید و حرکت افراد نشود و خطر سقوط، ضربه، سانحه یا آسیب به افراد را کاهش دهد.

نتایج تحقیق نشان داد که راهکارهایی برای رفع این معضلات وجود دارد و همه این راهکارها به رعایت استاندارد ایجاد محیط ورزشی در مدارس برمی گردد. مهم ترین این راهکارها عبارتند از: ایجاد سالن های ورزشی به ویژه در فضای مجزا از ساختمان تحصیل دانش آموزان؛ بلندسازی ارتفاع دیوار مدارس دخترانه؛ نصب فنس و نرده کشی دیوارها؛ پوشش تأسیسات و لبه های خطرزا در اطراف زمین های ورزشی؛ حفظ حریم با خط کشی استاندارد زمین های ورزشی؛ استفاده از تجهیزات استاندارد و تعمیر و نگهداری روزانه آنها؛ رنگ آمیزی مناسب تجهیزات ثابت مانند دروازه ها و میله های والیبال و بسکتبال؛ نصب پوسترهای ورزشی و نگارش شعارهای ورزشی روحیه بخش. نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات حسین پور و همکاران (۲۰۱۸)، جباری (۲۰۱۵)، درگاهی و همکاران (۲۰۱۴)، گیلن سروتز و همکاران (۲۰۲۰) و اسکارنو و همکاران (۲۰۱۹) همخوانی دارد. محققان در تحقیقات خود به ارائه راهکارهایی برای بهبود محیط ورزشی مدارس کشور اشاره داشتند که با راهکارهای تحقیق حاضر همخوانی دارد.

باید پذیرفت که استفاده از این راهکارها ضروری است؛ زیرا می تواند به ایجاد محیط ورزشی مناسب، امن، سالم و شاداب در مدارس دخترانه کمک کند. این محیط ورزشی می تواند به بهبود سلامت جسمانی و روانی، افزایش یادگیری و عملکرد تحصیلی، تقویت روحیه و اعتماد به نفس، توسعه مهارت های حرکتی و اجتماعی، ارتقای فرهنگ ورزشی و استعدادپروری دانش آموزان دختر بینجامد. ایجاد محیط ورزشی امن، فراتر از ایجاد امکانات و تجهیزات ورزشی متنوع می رود. این، فرصتی برای آموزش مفاهیم تیمی، توانمندی های رهبری، احترام به حقوق دیگران و تقویت انضباط فردی دانش آموز است. این افکار و ارزش ها ریشه دارتر از اماکن ورزشی مدارس برای همیشه در ذهن و قلب دانش آموزان دختر می ماند. در نهایت، ایجاد این محیط ورزشی مناسب، ما را به سوی داشتن جامعه ای هدفمندتر، سالم تر و پویا تر هدایت می کند. به عنوان یک جامعه، ما مسئولیت داریم تضمین کنیم که دختران بهره مندانه از فرصت های ورزشی خود استفاده کنند و در تلاش برای دستیابی به آرمان هایشان، هیچ مانعی برایشان وجود نداشته باشد. این کار برای ما افتخار می آورد و انگیزه جدیدی را برای توسعه پایدار جامعه ما ایجاد می کند.

بنابراین پیشنهاد می شود که یک کمیته مشترک از نمایندگان مدارس، شورای شهر، اداره ورزش و جوانان و اداره آموزش و پرورش برای بررسی وضعیت فعلی فضای ورزشی مدارس دخترانه و انجام راهکارهای عملی ارائه شده برای بهبود آن، ایجاد شود. این کمیته باید با توجه به نیازسنجی دقیق، بودجه بندی مناسب، تخصیص منابع مالی و انسانی، تعیین زمان بندی و اولویت بندی، نظارت و ارزیابی مستمر، پروژه های بهسازی و توسعه فضای ورزشی مدارس را طراحی و اجرا کند. همچنین از خدمات مشاوران، طراحان و مجریان حرفه ای در زمینه فضای ورزشی مدارس دخترانه استفاده کنند. این خدمات می توانند شامل تحلیل نقاط قوت و ضعف فضای ورزشی موجود، پیشنهاد راهکارهای خلاقانه و نوآورانه برای بهینه سازی فضای ورزشی با توجه به استانداردهای بین المللی و ملی، طراحی پروژه های ساخت، بازسازی، تجهیز و تزئین فضای ورزشی با استفاده از روش های مدرن و پایدار، اجرای پروژه ها با کیفیت بالا و هزینه مناسب، نظارت و گارانتی پروژه ها باشد. اتصال پیشنهادها به اولویت های شناسایی شده می تواند مسیر اجرایی روشن تری ارائه دهد؛ به عنوان مثال، بیشترین سهم کدها (۱۹/۳۵ درصد) مربوط به «طراحی و ابعاد زمین ورزشی» است که نشان می دهد مداخله در این بخش باید نخستین اقدام اصلاحی باشد؛ از جمله بازطراحی زمین ها براساس استانداردها، افزایش فضای جانبی و رفع موانع. بخش «تأسیسات» با حدود ۱۷ درصد کدها در رتبه دوم قرار دارد که می تواند با بهسازی سیستم های تهویه، روشنایی و امکانات جانبی تکمیل شود. سایر اولویت ها مانند تجهیزات، مدیریت تردد و مرزبندی زمین ها نیز باید طبق درصد کدها در برنامه بهبود ایمنی لحاظ شوند.

همچنین افزایش همکاری و هم‌افزایی بین مدارس دخترانه در زمینه فضای ورزشی پیشنهاد می‌شود که این همکاری می‌تواند شامل تبادل تجربه‌ها، دانش‌ها و منابع در زمینه فضای ورزشی، برگزاری دوره‌ها، کارگاه‌ها، سمینارها، کنفرانس‌ها، جشنواره‌ها، رقابت‌های ورزشی باشد. پیشنهاد می‌شود در طراحی زمین ورزشی به همخوان بودن ابعاد با استانداردهای رسمی توجه شود. به فضای کافی برای تجهیزات جانبی مانند دستگاه‌های گرمایش و سرمایش، صندلی‌های تماشاگران و... توجه شود. در تأسیسات زمین ورزشی، به کاربرد فناوری‌های نوین در سامان‌دهی بخش‌های مختلف مانند روشنایی، صوت، تصفیه هوا، حفاظت از محیط‌زیست و... پرداخته شود. در پوشش‌ها و لوازم زمین‌های ورزشی، به استفاده از مصالح با کیفیت بالا و مناسب با نوع فعالیت ورزشی توجه شود. به عامل‌های اثرگذار بر عملکرد و سلامت ورزشکاران مانند سختی، لغزندگی، جذب ضربه، رطوبت، دما و... توجه شود. در شرایط اقلیمی زمین ورزشی، به تأثیر عوامل جغرافیایی مانند باد، باران، برف، گرد و خاک، نور خورشید و... بر رفتار پوشش‌ها و لوازم زمین‌های ورزشی پاسخ داده شود. در تجهیزات ورزشی زمین ورزشی به استفاده از دستگاه‌های منطبق با استانداردهای بین‌المللی توجه شود. همچنین به نگهداری و تعمیرات منظم آن‌ها اهمیت داده شود. در مدیریت ترافیک وسایل نقلیه و تردد افراد به زمین ورزشی، به راهبری مناسب برای ورود و خروج سایر دانش‌آموزان، کارکنان مدرسه، بازرسان اداره، اولیا و... توجه شود. همچنین به ایجاد فضای امن و راحت برای همه گروه‌های مخاطب توجه شود. در حریم‌ها و خطوط زمین‌های ورزشی، به رعایت قوانین و مقررات مربوط به حداقل فاصله بین زمین ورزشی و سایر عناصر محیطی مانند دیوار، درخت، ساختمان و... توجه شود. همچنین به نشان دادن خطوط مرزی، نقاط حساس و مناطق کاربردی زمین ورزشی با رنگ‌های متفاوت توجه شود. در داخل زمین و سطوح زمین‌های ورزشی، به ایجاد هارمونی بین رنگ‌ها، الگوها، نشان‌ها و علائم توجه شود. همچنین به انتخاب سطوح مناسب با نوع فعالیت ورزشی توجه شود. شبکه‌های ارتباطی و همکاری بین مدارس دخترانه با سازمان‌ها، مؤسسات و نهادهای مرتبط با فضای ورزشی ایجاد شود؛ چراکه این شبکه‌ها می‌توانند شامل ارتباط با وزارت ورزش و جوانان، ادارات کل ورزش و جوانان استان‌ها، کمیته ملی المپیک، فدراسیون‌های ورزشی، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، مراکز تحقیقاتی، خیرین و حامیان ورزش، رسانه‌ها و... باشند. این شبکه‌ها می‌توانند به تأمین منابع مالی، فنی، آموزشی، ترویجی و پشتیبانی برای فضای ورزشی مدارس دخترانه کمک کنند. همچنین باید به دانش‌آموزان و اولیای آن‌ها در این حوزه اطلاع‌رسانی شود؛ چراکه افزایش آگاهی و توجه دانش‌آموزان دختر، معلمان، مدیران و خانواده‌ها به اهمیت فضای ورزشی مناسب در مدارس دخترانه، موجب علاقه‌مندی دانش‌آموزان به ورزش می‌شود. این آگاهی می‌تواند با برگزاری جلسات توجیهی، بروشورها، پوسترها، نشریات، سخنرانی‌ها، نمایشگاه‌ها، فعالیت‌های عملیاتی، بازدیدهای آموزشی، برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی، سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی و... صورت گیرد. این آگاهی می‌تواند به افزایش علاقه، حضور، شرکت و تعامل دانش‌آموزان دختر در فضای ورزشی مناسب منجر شود.

پیام مقاله

این پژوهش بر ضرورت فوری بازطراحی محیط‌های ورزشی مدارس برای دانش‌آموزان دختر در استان کرمان تأکید دارد. از طریق مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته با ۲۹ معلم تربیت‌بدنی، هفت عامل اصلی مؤثر بر ایمنی شناسایی شد: طراحی زمین ورزشی، امکانات، پوشش سطح، شرایط اقلیمی، استاندارد تجهیزات، مدیریت تردد و حرکت، و مرزبندی فضایی. یافته‌ها بر نیاز به ایجاد فضاهای ورزشی استاندارد، ایمن و تخصصی با پشتیبانی آموزشی، مدیریتی و مالی تأکید می‌کند. این مقاله خواستار تشکیل کمیته‌های نظارت مستمر برای تضمین امنیت فیزیکی و روانی دانش‌آموزان دختر در فعالیت‌های ورزشی مدارس است.

ملاحظات اخلاقی

تمام مراحل پژوهش شامل مشارکت افراد انسانی، مطابق با اصول اعلامیه هلسینکی (انجمن جهانی پزشکی، ۲۰۱۳) اجرا شد. شرکت‌کنندگان از هدف پژوهش و محرمانه‌بودن اطلاعات آگاه شدند و بر مشارکت داوطلبانه آنان تأکید شد. رضایت‌نامه کتبی آگاهانه پیش از انجام مصاحبه‌ها از تمامی شرکت‌کنندگان دریافت شد. پژوهشگران ناشناس ماندن، حق انصراف در هر مرحله، و نگهداری ایمن داده‌ها را تضمین کردند. در این مطالعه، تمامی ملاحظات اخلاقی ازجمله کسب رضایت آگاهانه، حفظ محرمانگی اطلاعات، رعایت اصول صداقت و اعتمادپذیری در تحلیل داده‌ها رعایت شد.

مشارکت نویسندگان

- مفهوم‌سازی: علی کروکی
- گردآوری داده‌ها: محمد عسکری‌زاده و علی کروکی
- تحلیل داده‌ها: علی کروکی و محمد عسکری‌زاده
- نگارش مقاله: علی کروکی
- بازبینی و ویرایش: علی کروکی و محمد عسکری‌زاده
- تأمین منابع مالی: علی کروکی و محمد عسکری‌زاده
- مرور ادبیات: علی کروکی
- مدیریت پروژه: علی کروکی و محمد عسکری‌زاده
- سایر مشارکت‌ها: همکاری مشترک در طراحی مدل مفهومی

تعارض منافع

این پژوهش هیچ‌گونه حمایت مالی از بخش عمومی یا غیرانتفاعی دریافت نکرده است. نویسندگان اعلام می‌کنند که هیچ‌گونه تعارض منافع در انجام این پژوهش وجود ندارد.

تشکر و قدردانی

از تمامی معلمان تربیت‌بدنی که با صمیمیت در اجرای این پژوهش همکاری کردند، صمیمانه قدردانی می‌شود.

منابع

1. Aghaeinia, N. (1995). Legal basis of sports. Publications of the National Olympic Committee. [In Persian].
2. Ahmad Doost, H., & Gholami Andarati, K. (2019). Explanation and examination of strategies to reduce accidents and incidents in educational and sports spaces of schools. Paper presented at the Fifth National Conference on Recent Innovations in Psychology, Applications and Empowerment with Emphasis on Psychotherapy, Tehran. [In Persian].
3. Alizadeh, M. H. (2022). Epidemiological study of sports injuries and falls among Iranian Students. Research Project, Sports Science Research Institute. [In Persian].
4. Alizadeh, V., Shahlaei, J., & Alizadeh, L. (2016). Examination of the safety status of outdoor sports spaces in state middle schools of Ardabil province. Applied Research in Sports Management, 5(3), 47-54. [In Persian].
5. Dargahi, A., Jangjou, S., Dargahi, A., & Amirian, T. (2013). environmental health and safety status of schools in pars-abad moghan during the academic year 2012-2013. Paper presented at the 16th National Conference on Environmental Health of Iran, Tabriz. [In Persian].

6. Farsi, A., Alizadeh, M. H., Farsi, S., & Shojaei, A. (2007). Examination of the safety status of sports facilities in public universities in Tehran and providing appropriate strategies. *Research in Sports Science*, 4(15), 23-29. [In Persian].
7. Farsi, A., Seyed-Hojjat, Z. S., & Fathi Rezaei, Z. (2012). Safety standards of spaces and sports equipment in girls' and boys' schools in different districts of Tehran and offering appropriate solutions for possible problems. *Educational Innovations*, 11(3), 61-80. [In Persian].
8. Fattahi, T., Ahadi, L., Kazemi, M., & Ghanbari, S. (2020). The effect of physical education and sports activities on the personal and social development of female students. Paper presented at the Fifth International Conference on New Research in Sports and Physical Education Sciences, Hamedan. [In Persian].
9. Ghadimi Ilkhanlar, H., Balouchi, R., & Niknejad, M. R. (2010). Examination of physical education teachers' perspectives on the causes and prevalence of sports injuries in schools. *Sports Medicine*, 4, 91-101. [In Persian].
10. Gyllencreutz, L., Rolfman, E., Frånberg, G. M., & Saveman, B. I. (2018). Injury risks during outdoor play among Swedish schoolchildren: teachers' perceptions and injury preventive practices. *Education* 3-13, 48(1), 1-11. <https://doi.org/10.1080/03004279.2018.1551912>
11. Hashtarkhani, M., Akrami, B., & Ghasemian, S. (2019). Investigation of the relationship between the safety and health of school sports spaces and sports participation among primary school students in Mashhad. Paper presented at the National Conference on Physical Education, Nutrition and Sports Medicine. [In Persian].
12. Hosseinpour, A., Bagheri, G., Alidoust Ghahferokhi, A., Amiri, M., & Jalali Farahani, M. (2018). Designing a safety model in sport (using grounded theory). *Iran Occupational Health*, 15(4), 34-49. [In Persian].
13. ISNA. (2002). /Sports Research/ 61 percent of students are injured during the academic year. News Code: 01267-8101. Retrieved from <https://isna.ir/xZqn> [In Persian].
14. Korooki, A. (2024). Compilation of a model for the development of female's sport-for-all in Kerman province, *Research on Women's Sports*, 1(3), 311-328. <https://doi.org/10.22089/rws.2025.17449.1038> [In Persian].
15. Maluleke, N. Y. (2021). The role of principals in creating safe environments in secondary schools, Dissertation accepted in fulfilment of the requirements (Master's thesis in Education in Education Management and Leadership). North-West University.
16. Mokhtari Far, F. (2023). The Role of schools in the formation of students' educational and training skills. Paper presented at the First International Conference on New Horizons in Education in the Third Millennium, Bushehr. [In Persian].
17. Nasiri, M. H. (2014). Safe School Design Model in Shiraz. Master's Thesis in Architecture, Shahid Rajaei Teacher Training University, Tehran. [In Persian].
18. Pedersen, P., & Thibault, L. (2019). Contemporary sport management (Sixth ed., Volume 1). Khalilpour, A., Namvar, M., Fasanghari, J., & Haji-Anzahayi Z. (Trans). Tehran: Mohammad Ehsani. [In Persian].
19. Rezanejad, A. (2010). Examining the status of sports facilities and equipment in Gonabad schools and comparison with existing standards (Unpublished master's thesis in Physical Education and Sports Sciences). Payame Noor University, Tehran, Faculty of Humanities. [In Persian].
20. Rouzian, M. (2023). Analysis of the relationship between students' interest in participation in sports activities and the behavior of physical education teachers. Paper presented at the First International Conference on Top Teachers and Leading Schools in the Third Millennium, Bushehr. [In Persian].
21. Scarneo, S. E., Kerr, Z. Y., Kroshus, E., Register-Mihalik, J. K., Hosokawa, Y., Stearns, R. L., & Casa, D. J. (2019). The socioecological framework: a multifaceted approach to preventing sport-related deaths in high school sports. *J Athl Train*. 2019 Apr;54(4):356-360. Epub 2019 Mar 14. PMID: 30870600; PMCID: PMC6522086. <https://doi.org/10.4085/1062-6050-173-18>.
22. Soroush Fard, Z. (2019). Campaign for the prevention of sports injuries for enhancing awareness among physical education teachers, students, and their parents. *Physical Education Training Development Journal*, (68), 26-31. [In Persian].

23. Zolala, E. (2015). Safety status of sports facilities in state elementary girls' schools in Kerman city (Unpublished master's thesis in Sports Management). Islamic Azad University, Kerman Branch. [In Persian].